

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt., fél évre 7 frt., negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, szerda, márczius 9-én.

68. szám.

Csenevész nemzedék.

Országszerte sorozzák a katonákat, megindult az ujonczozás. Testi vizsgálat alá vetik a husz esztendő legénységet és katonának sorozzák a javát. Még nem ismeretes az idej ujonczozás végső eredménye, de ami eddig tudomásra jutott, az nem különbözik attól az átlagos eredménytől, amely évek óta mindig ugyanaz.

Ez az eredmény pedig nem más, mint hogy a sor alá kerülő hadkötelezetteknek tiz, legjobb esetben tizennégy százaléka válik be katonának. A többi nem alkalmas még póttartalékosnak se, mert nem bírja a fegyveres szolgálatot.

Pár évvel ezelőtt — talán a múlt esztendő — a hadügyi kormány ufásítására elnézőbbek voltak a sorozó katonai bizottságok és kevesebb rigorozitással mondtak ítéletet a katonakötelesek testi épsége fölött. Nem keressük okát a katonai kormány megváltozott intencziójának, sőt belenyugszunk abba, hogy talán a létszám kellő kiegészítésének szüksége forgott fenn, mert sok sorozó-kerület maradt adós ujonczokkal; tény azonban, hogy a sorozás ez új rendszere se sokat lendített azon a statisztikai eredményen, hogy a katonai szolgálatra alkalmas legénység nagyon csekély százaléka a sorozó bizottságok elé állított hadkötelezetteknek.

Bizonyára ez a szomorú körülmény indította arra a törvényhozást, hogy a hadkötelezettek első korosztályát a huszadik helyett a huszonegyedik életkorra helyezte át.

A dolog mindenesetre aggodalmat

keltő, mert a nép degenerációjára, testi elsatnyulására enged következtetni, amivel persze együtt jár a szellemi erők dekadenciája is.

Csak erőteljes, ép testü és lelki nemzedékek képesek arra, hogy a nemzeti és állami funkciók súlyos terheit elviseljék, a haza politikai és területi integritását biztosítsák, a nemzeti kultúrát fejlesszék, a nemzet hatalmát és életét minden időkre fentartsák.

A jelentkező bajjal szemben tehát sürgősen kell valamit tenni; nem lehet ennél fontosabb, előkelőbb feladatuk azoknak, kik a magyar nemzet sorsát intézik.

Ki kell kutatni a baj igazi forrását s az orvoslás alkalmas módját kell megválasztani.

Közismeretes dolog, hogy a nép testi elsatnyulása ott jelentkezik leggye-
több módon, ahol akár a szegénység, akár annak az intelligenciának oly hiánya, mely az anyagi javak czélszerű felhasználását is lehetetlenné teszi, megfosztja a népet a kellő táplálkozás előnyeitől s attól is, hogy életmódját, ruházatát, lakását az egészség és testi fejlődés elemi követelményeire rendezze be. Aki ismeri a népet, megfigyelte szokásait, életmódját, az bizonyára megdöbbenve tapasztalta, hogy annak a minimális intelligenciának hiánya miben nyilatkozik meg. A nyomor csunya képét mutatja az ország legtöbb vidékén a paraszt házatája, mely különösen a téli hónapokban mutatkozik legvisszataszítóbb formájában. A szűk és ala-

csony szobák ablakait besározzák, a friss levegő betódulását az ajtóra alkalmazott pokrócczal akadályozzák meg, a lakószobában áll a tüzhely, melyen embernek, állatnak föl, párolog az étel; egyuttal ott bűzölög a sárban, vízben áztatott ruha, amely szárogatásra van kiakasztva. És egy ilyen lakóhelyen pihen, foglalatoskodik egy-egy esetleg sok tagu család, beteg és egészséges együtt. A szoba földje, falai megtelnek a betegségek ezernyi miazmáival, melyek inficiálják az egész családot.

Nem kell azonban hinni, hogy e vigasztalan állapotokat a szegénység kényszere okozza minden esetben. Éppen nem. A tapasztalás arra tanít, hogy a jobb módban élő paraszt-családok életmódja, szokásai se különböznek a szegényekétől; tehát a baj kuforrását nem a szegénységben, inkább a nép megörögzött szokásaiban kell keresni, abban a felfogásban, hogy a normális életmód nem kívánja az otthon kényelmét, a hétköznapi egyszerűsége nem engedi meg a tisztaság, jobb ruházódás és tartalmasabb élelem fényűzését. Mert hiszen a test tisztántartását is fölöslegesnek tartja a paraszt felfogás; a tisztálkodás napja csak ünnep, mikor arra is ráér az ember. A táplálkozás minden képzelhető igényen alul marad, rosszul készült, az élelmi anyagok értelmetlen felhasználásával kotyvasztott ételek kerülnek a magyar paraszt asztalára. A parasztasszony tudatlanságában megrontja, izetlenné fészki a jó anyagot és megfosztja tápláló erejétől.

Még sokat hozhatnánk fel a nép

Ö excellentiák — odaát.

— A nap süt, az időjárás enyhe; délnyugatról egy erős depreszsió húzódik Európába és Guizot még mindig miniszterelnöke Franciaországnak.

Lamartine-t, a költőt, a saint-simonistát, a polgári demokratát és orthodox katolikust, ki szerencsésen egyesítette magában a különböző árnyalatokat, mint mainap Kronawetter, ilyen rövid bulletinnel ébresztette fel a szolgálja a júliusi forradalom előtt minden reggel. Tapasztaltatott, hogy Bécsben nem igen jelenthetnek ilyesmit a szolgák. A nap ugyan szintén süt s az időjárás is meglehetősen enyhe; hasonlóképen a cseh-morva tartományok felől mindig húzódik egy erős depreszsió, de azért mindennap más miniszterelnöke van Osztrákországnak. Ez a tény mélyen benn van a köztudatban, de a nép hangulata még sohasem nyilvánult oly szokatlan arányokban, mint most, midőn Thun-Hohenstein Ferenczet kinevezték. Vasárnap délután alkalmam is volt tapasztalni, hogy a bécsieket egészen elkényeztette az események lázas gyorsasága és így a jó embereknek már igazán rendkívüliek a politikai igényeik. Egy wiedenit kávéházban, ahol fehér kávézt szektak inni az államtitviselők, két bírósági

hivatalnok ült mellettem; az egyik sovány volt és hallgatag, a másik kövér volt és bőbeszédű; bővített kiadása volt a soványnak, mint a pandekták az instituczióknak. Egyenruhájukon két violaszínű csik mutatta, hogy már mind a ketten adjunktusok, tehát nyugodtan meg lehet hallgatni a véleményüket, ha politikáról nyilatkoznak.

— Hm — mondta az egyik, a hivatalos Wiener Zeitungot lapozgatván — Thun lett a miniszterelnök. Azt mondják, báró Albori táborsernagy lesz az utóda, a krakói hadfestparancsnok; nagyon derék ember, Boszniában soron kívül lett őrnagyból alezredessé. Ugy látszik, hozzá van szokva a meglepetésekhez...

— Ismerem — vágott közbe a másik. Ismerem Alborit. Mutasd, b e n n v a n e a k i n e v e z é s e ? . . .

Ime, tehát Bécsben már az adjunktusok is azt hiszik, hogy a miniszterelnökkel egy időben kinevezik az utódját is. És ez a mérsékletükről ismert államtitviselőknek az álláspontja. Már most hát milyen lehet az igénye a lakosság zömének, a kevésbbé mérsékeltnek?... A lakosság zöme kétségkívül azt kívánja, hogy már Albori is el legyen küldve.

Az időknék e gyorsan rohanó árában jól érik mindenkinek, hogy megmarad legalább W e l s e r s h e i m b. Ó a szilárd oszlop, me-

lyet a politika szennyes árjai elragadni sohasem tudnak. Gróf Welsersheimb táborsernagy tudvalevőleg honvédelmi minisztere Ausztriának és ami a hivatalában való kitartást illeti, ugyszólván kanterben győzi le a mi boldogult Trefortunkat. Már ugyanis 1880. óta miniszter és e tizennyolcz esztendő alatt annyira belé-
szokott a parlamentáris kifejezésekbe, hogy tavaly a gráci honvédkaszárnya udvarán; egy fölmerült vitás kérdés alkalmával, azt mondta a segédtisztnek:

— Adja ide a házszabályokat!

Tudniillik a gyakorlati szabályokat akarta kérni, de azért ne ijedjen meg senki. Az osztrák generálisokat nem az jellemzi, amiben a nyelvük botlik. Welsersheimb is ezen a parlamentari zamat mellett is inkább katonai tekintélynek mondható, mint parlamentinek. Hosszu, szikár alakja, hosszú ősz feje merev vonalba van kiegyenesítve, mint a legszebb szokadvonal; elegáns katonai és tiszta arisztokrata jelenség. Edesanyja Szapáry-leány volt és ő harmad unokatestvére gróf Szapáry Gyula. E k. Elmondjuk ezt róla, mert ez talán fokozná fogja az érdeklődést gróf Szapáry Gyula iránt Magyarországon.

Azok között, akiket az időknék gyorsan rohanó árja el fog ragadni Welsersheimb mellől,

szokásaiból, melyek tulajdon-bizonyítják hogy népünk testi elsatnyulását, degenerációját nem a szegénység számájára kell írniunk.

Csak egyet említünk. Azt, hogy a nép egészségének, testi épségének veszélyeztetéséhez hozzájárul a divat is.

A nép divatát pedig nem a maga izlése állapítja meg, hanem az iparos és kereskedő élelmessége, aki selejtes áruival nagy üzleteket csinál a köznép rovására. A régi paraszttözetek: az erős vászon, a bőrruha és szűr helyét, melyek a szabadban élő, dolgozó népet védtek az időjárás viszontagságai ellen, vagy czélszerűen alkalmazkodtak hozzá, elfoglalták az olcsó, de rossz minőségű szövetruhák, melyek czélszerűtlenségük mellett a nép viseletét még nemzeti karakteréből is kiforgatták.

Most már mindezekhez csak az erkölcsök lazulásának szembeszökő tüneteit és a mértéktelen pálinkaivást kell fájdalommal hozzáilleszteni, akkor aztán előttünk áll a szomorú kép, mely népünk nagy részének életmódját, erkölcsét és szokásait hiven ábrázolja.

Tudjuk, hogy mindezek nem ismeretlen dolgok a kormány és törvényhozás előtt; hiszen mindig meg volt a törekvés, hogy segítsenek a bajon. A segítség azonban legtöbbször orvosrendőri intézkedésekben, egészségügyi rendszabályokban, közigazgatási keresztülvitelében kulminált. Ámde eredmény nem mutatkozik, sőt újabb és újabb generációk katonai mérték alá állítása az állandó dekadenciát mutatja.

Mert a közegészségi rendszabályok hatósági erőszakolása csak ellenszenvet s elégtelenséget kelt, főképp, ha azok nincsenek a nép anyagi, erkölcsi viszonyaihoz alkalmazva.

A kormánynak, a hatóságoknak és a társadalom intelligens elemeinek buzgó közreműködése volna csak képes meghozni a kívánatos eredményt; a közös tevékenység célja és tartalma pedig a

néppel való jóakaró foglalkozás, a népoktatása, felvilágosítása volna.

Aki a népet a viszonyai közt elérhető kényelem előnyeiről tudná felvilágosítani és meggyőzni; aki a parasztszorongást megtanítaná egészséges, tápláló ételt főzni; aki a paraszt lakoszoba tisztaságát, a ruházat czélszerű reformját tudná kieszközölni; aki a gyerekevelés okszerű módjára kitanítaná, erkölcsi fel-fogását megnemesítené: az nagy dolgot mivélne, mert megakadályozná a nép degenerációját, amiről az ujonczozások eredménye évről-évre szomorú adatokat mond el.

POLITIKAI HIREK.

A képviselőháznak délben tizenkét órákor ülése lesz.

A képviselőház mai ülése. Déli tizenkét órákor a képviselőház összeült, hogy harmadik olvasásban is megszavazza a Magyar Keleti Tengerhajózási társasággal kötött szerződés beczikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot. Ez hamarosan meg is történt s egyúttal a bizottságok is beterjesztették jelentéseiket azokról a kisebb javaslatokról, amelyekből a jövő ülések napirendje fog kikerülni. Így Hegedűs Sándor benyújtotta a pénzügyi bizottság jelentését a költségvetési törvényről, Szivák Imre az igazságügyi bizottság jelentését a horvát házközösség megszüntetéséről, Zsigárdy Gyula ugyan-csak az igazságügyi bizottság jelentését a negyvennyolcas alkotások megünnepléséről s végre Matuska Péter szintén az igazságügyi bizottság jelentését a kishirtokosok országos földhitelezetere vonatkozó törvény módosításáról. Hogy ezek a javaslatok mikor kerüljenek tárgyalásra, azt a képviselőház holnap déli ülésében fogja elhatározni.

A Kossuth-párt helyzete. A „Magyar Ujság”, egy mai lapunkban megjelent entreffillet tárgyában meginterwiewolta Kossuth Ferenczet, ki a következőket mondta a tudósítónak:

— Az igaz, hogy a függetlenségi pártban van kisebbmértvű torzalkodás, de ez mindig volt. Válságos állapotokról azonban nem lehet beszélni. Hogy ki lehetne a támadó? — nem is gyanítom. De visszatérve a vádakra, kijelentem, hogy én egyetlen képviselőtársamat sem kértem föl arra, hogy az én vezetésem alatt álló Hazai biztosító-

társaság számára részvényeket helyezzen el és senki pártom hívei közül ilyen irányban közre nem működött.

Igazán csodálatos állapotok ezek — folytatta tovább — hogy itt a politikusnak magándolgait piszkálják s még azt is rossz néven veszik, hogy magának exisztenciát akarok biztosítani. Mindenki tudja, hogy boldogult atyámtól nem kaptam vagyont, csaknem egy élet exisztenciáját áldoztam fel a külföldön s most, mikor itthon vagyok s becsületes munkával keresem az exisztenciát, meg-támadnak érte. Folyton gyanúsítanak. Azt mondják, hogy a Szalavszky elleni tüntetésből kivontam magam. Nem vettem részt az ülésben egyszerűen azért, mert dolgom volt a Házon kívül. Egy ember, akit annyira elhalmoznak levelekkel s egyéb kérésekkel, mint engem, a legjobb akarattal sem töltheti minden percét a parlamentben.

Mintha csak én volnék az ország archíváriusa, hozzám küldenek mindenféle régi dokumentumokat; mintha én volnék az ország egyetlen elhelyező intézete, hozzám folyamodnak ennek vagy amannak az érdekében. Ha mindennap elolvassám azokat a leveleket, melyeket naponta kapok, sohasem feketném le éjjel utáni két óra előtt. S amikor ilyen az elfoglaltságom, akkor meggyanusítanak azért, mert ekkor vagy akkor nem voltam jelen a Házon. Igazán lehetetlen állapotok!

Jóllehet Kossuth Ferencz nem fejezett ki semmi olyan irányú kívánságot, mely említett közleményünk redukálására vagy megczafolására vonatkozhatnék — de programunkhoz hiven, mely mindig az volt, csak a teljes igazságot írni s ha arról győződünk meg, hogy valamely közleményünk annak talán nem egészen felel meg, azt rögtön rektifikálni, ha senki nem kívánja is — szívesen vesszük át Kossuth Ferencz nyilatkozatát. S bármily hitelesnek tartottuk is tudósításunkat, beismerjük, hogy a tudósítás azon részére, ha vajjon Kossuth Ferencz mozgosította-e pártja tagjait a vezetése alatt levő pénzintézet propagálására — az ő nyilatkozata föltétlenül döntő.

A többiekre nézve pedig higgye meg, mi sem vesszük örömmel, se az ő tekintélyének hanyatlását, se az ellenzék rapid gyöngülését, mert érezzük, hogy egy feladata magaslatán álló függetlenségi ellenzékre szükség van.

Egyben azonban megjegyezzük, hogy azon panaszok hangja, melyet használ, nem jogosult.

természetesen gróf Thun-Hohenstein Ferencz áll legelő. Ez a szembeötölő sorrend megilleti őt miniszterelnöki hivatalánál fogva, valamint azon körülmény következtében, hogy mindjárt bevezetésül egy megoldatlan problémával fordul Magyarország felé: nem tudjuk a nevet lefordítani! „Graf Thun und Hohenstein.” Hogy van ez magyarul? Vadnay Károly ugyan a Budapesti Közlönyben úgy szokta az ilyen neveket kiadni, hogy: „Gróf Thun és Hohenstein,” de ő is csak azért írja ezt a magyar nyelvi abszurdumot, mert a fordításokat késszen szokta kapni a belügyminiszteriumból. Nem hivatalosan már most egy kötőjellel szoktunk magunkon segíteni és sejtethető, hogy ez lesz a legkisebb fájdalom, amit majd Magyarország okoz a hatalmas Ferencz grófnak. Ő különben beretvált arczczal mosolyog át Magyarországra: Auersperg Antal mellett a második beretvált bajszu miniszterelnöke Ausztriának és ez a körülmény könnyen meg-fejthető. Thun ugyanis a 14-ik számú dragonos-czredben volt annakidejében egy-éves önkéntes és ugyanabban az ezredben lépett elő tartalékos hadnagyból főhadnaggyá, századossá és őrnaggyá a tartalékban. Ez a buzgórörös-hajókás előkelő levaszrad a kolini csatában csupa bajszatlan

legényekből állott és az akkori győzelem emlékére maig megmaradt az a privilégium, hogy a 14-es dragonosnak szabad a bajszát leberetváltatni. Világos tehát, hogy miért beretváltatja a bajszát Thun miniszterelnök; a magyar ember azonban fölveti erre azt a kérdést, hogy hát miért beretváltkozott akkor annakidejében Wekerle is? ... Erre nem kapni választ. Thun nagyon be van gombolkozva.

A kabinet tagjai közül a Gautsch-miniszteriumból való Wittek vasúti miniszter, Ruber igazságügyi miniszter és gróf Bylandt-Rheidt Artur a közoktatásügyi miniszter. Ez az utóbbi mindössze a földmívelési tárczát cserélte el a közoktatásüggyel. A kettő között ugyan több a különbség egy árnyalatnál, de gróf Bylandt katonavádék és ha nem volt oka megijednie a földmívelésügyi tárcától, akkor miért ijedne meg a közoktatásüggyel? Merész ember ez a Bylandt. Az elődei pláne háboruban is voltak. Ő maga most négy esztendője még Bezirkshauptmann volt, vagyis főszolgabíró a Lajthán tul, csakhogy államosítva. Az új emberek közül csupán báró Kast Mihálynak, a földmívelésügyi miniszternek van fényesebb pályafutása. Az csak harmadéve, hogy mint a kereskedelmi miniszterium titkára, ott hagyta az államszolgálatot és hazament Felső-Ausztriába

tartománygyűlési képviselőnek. Tavaly aztán meglett tartománygyűlési elnöknek és ma — miniszter. (Bizonyosan ő is szolgabírószágon kezdte, csakhogy nem írták meg róla.)

Doctor Baernreither József a kereskedelmi miniszter. Szintén állami szolgálatban volt és mint hetedik rangosztályu bíró vonult vissza a törvénykezéstől, tehát az arány ugyanaz, mintha például nálunk Eördögh András törvényszéki bíró neveznék ki kereskedelmi miniszternek. (Zsitvay Leo bizonyosan mellőzést érez is ma, mert neki ugyanezen arány szerint már miniszterelnöknek kellene lenni.) Doctor Kaizl a pénzügyminiszter. Negyvennégy éves. Cseh. Ifjucseh. Professzor. Könyveket ír. Képviselő. Rövid mondatokban kell írni róla, mert doctor Kaizl igen siet. Ő fog elmenni legelsőnek. Aligha tudná bevárni a hosszú mondatokat. Jendrzewicz-nak végül, a lengyel miniszternek, szokás szerint nincs tárczája. „Rokona Badeninek”. Nagyon távoli rokona lehet neki, ha ki-nevezték.

Tehát ez az a kormány, amely a kiegyezést ismét nem fogja létrehozni. Kineveztetése alkalmával megragadhatjuk az alkalmat, hogy mindjárt elbucszunk tőle, mint a két adjunktus a wieneni kávéházban.

A farkasok tanyáján rosszul veszi ki magát a siránkozás. Mert mi őt nem vádoltuk semmivel, magándolgoit nem piszkáltuk. Annyit mondtunk csupán, amennyi egy, a politikai élet folyamatában közérdekű esemény, a függetlenségi pártban észlelhető lehangoltság — hogy ne mondjuk züllés, megértésére okvetetlen szükségesnek látszott. Ha a tisztelt ellenzék lapjai mindig csak annyit mondanának más pártbeli vezérférfiakról, amennyi okvetlenül elkerülhetetlen egy-egy közérdekű kérdés megmagyarázásához, — nem kellene a sajtó iránti gyűlölettel találkozunk oly rétegekben is, ahol a szabadsági intézmények iránti szeretet egyébként nincs hűlőfélben.

A képviselőház bizottságából. Az igazságügyi bizottság ma Fabiny Teofil elnöklése alatt ülést tartott. Zsigárdy Gyula előadó előterjesztette azt a felirattervezetet, amelyet az 1848-iki törvények megünnepléséről szóló törvényjavaslat tárgyalása alkalmából kiküldött albizottság szerkesztett. A bizottság a feliratot egész terjedelmében elfogadta. Az elnök ezután általános helyeslés mellett megköszönte az albizottság működését és a miniszterelnök támogatását. Miután még a Ház elé terjesztendő jelentést hitelesítették, az ülés véget ért. — A pénzügyi bizottságnak is lett volna ma ülése, mivel azonban a tagok elegendő számban meg nem jelentek, az ülést megtartani nem lehetett.

KÜLFÖLD.

Ferdinand kihallgatása. Szófiából táviratozzák: Az itteni politikai körök, valamint a sajtó Ferdinánd fejedelemnek bécsi fogadtatásáról nagy meglepedéssel beszélnek, mert abban, hogy ő Felsőge a bolgár fejedelmet fogadta, Bulgária diplomáciai története egy kínos szakának bevégeztét látják. A bécsi udvarnak eddigi tartózkodása Ferdinand fejedelem személyes prestige-ének nagyon sokat ártott. Most már azonban fontos kérdésekben remélheti az osztrák-magyar monarchia támogatását és politikai körökben azt hiszik, hogy a fogadtatásnak nagyon fontos politikai következményei lesznek. Ferdinand fejedelemnek Bécsben tartózkodása alatt sikerült meggyőznie a monarchia kormányait, hogy Boris hercegnek az orthodox egyházba való áttérését a legsürgősebb politikai szükségesség követelte. Mikor ez megtörtént, a fejedelemnek két dolog között lehetett csak választania, vagy megteszi, amit az egész bolgár nép kíván, vagy pedig elhagyja az országot. A fejedelem továbbá politikai tekintetben kötelező ígéretet is tett, minek következtében gróf Goluchowski magára vállalta azt a feladatot, hogy ő Felsőge az általa kifejtett szempontokat figyelembe ajánlja. Bizonyos azonban, hogy mindenestre egyes kínos pillanatokon is át kellett esnie a fejedelemnek. Ferdinand azonban annyira tisztázta ügyét, hogy Bulgáriának abbéli reménye, hogy ez a fogadtatás politikai tekintetben nagy fordulatot jelent, teljesen jogosultnak látszik.

A Thun-kormány.

(Távirati tudósítás.)

Az osztrák hivatalos lap ma közli azokat a legfelső kéziratokat, amelyek Ausztria politikai színpadán új szereplőknek adják át a szót. Felülről melegségű a Gautsch báróhoz intézett kézirat és nagyon kegyes hangon bocsátja el ő Felsőge a többi volt minisztereit is. A sok kitüntető epithont rendjelek osztása kíséri.

Az új kabinet kinevezéséről a következő legfelső kézirat szól:

Kedves gróf Thun!

Javaslatához képest megbízom önt belügyminiszteriumom vezetésével és kinevezem Welsersheimb gróf tábornagynak újra honvédelmi miniszterre, dr. Wittek Henrik lovag titkos tanácsost újra vasutügyi miniszterre, dr. Ruber Ignácot újra igazságügy-miniszterre, gróf Bylandt-Rheidt Arthurt vallás- és közoktatásügyi miniszterre, báró Kast Mihály, felsőausztriai tartományi főnököt, földművelésügyi miniszterre, dr. Kaizl József rendes egyetemi tanárt pénzügy-

miniszterre, dr. Baerenreiter József Mária szolgálalon kívüli törvényszéki bírót kereskedelemügyi miniszterre és Jendrzejowitz Ádám lovagot tárcza nélküli miniszterre.

Bécs, 1898. márczius 7.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Thun s. k.

Ezenkívül minden egyes miniszter külön kéziratban van kinevezve. A Wiener Zeitung azután ő felségének Gautsch báróhoz intézett következő legfelső kéziratát közli:

Kedves Gautsch báró!

Minthogy a mai napon kineveztem új miniszteriumomat a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok részére, méltányolva az ön által kifejtett okokat, fölmentem önt miniszterelnöki állásától, valamint a belügyminiszteriumnak egyidejűleg ellátott vezetésétől és ide csatolva megküldöm önnek további intézkedés végett a többi minisztereket fölmentő kézirateimat is. Ön a legnehezebb viszonyok között hazafias odaadással és hűséggel a legkészségesebben engedve meghívásomnak, fáradságtalan kötelességteljesítéssel újabb érdemeket szerzett magának a korona és az állam körül. Ezért, valamint a kitünő szolgálatokért, amelyeket ön már két korábbi miniszteriumban évek hosszú során át teljesített, ezennel teljes elismerésemet fejezem ki önnek, biztosítom önt további bizalmamról és ez elismerésem külső jeléül 1892 április 25-iki elhatározással önnek adományozott Lipót-rendem nagykeresztjéhez a gyémántos jelvényeket adom önnek. Főntartom egyúttal magamnak, hogy az ön szolgálatait újra igénybe vegyem.

Bécs, 1898. márczius 7.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Ugyancsak a hivatalos lap közli ő Felsőgenek Böhm, Latour és Koerber volt miniszterekhez intézett megleghangu kézirateit, akiket hűséges, odaadó és kitünő szolgálataik elismerésül az első osztályú vaskorona rendjellel tüntetett ki, azzal a föntartással, hogy szolgálataikat újból igénybe vegye, továbbá Loeb miniszterhez, akinek ő Felsőge kötelességű és önfeláldozó odaadással teljesített szolgálataitért köszönő elismerését fejezte ki.

Az új miniszterek ma délelőtt ő Felsőge nek felesküdték. Gróf Thun kormányelnök eskütelésénél közbenjártak gróf Goluchowski közös külügyminiszter és gróf Abensberg-Traun főkamara; a többi minisztereknél gróf Thun és gróf Abensberg-Traun. Az eskümintát Hauenschild miniszteri tanácsos olvasta fel.

Az eskütelés után ő Felsőge a miniszterium tagjait kihallgatáson fogadta.

Délután a kabinet tagjai a miniszterelnöki palotában találkoztak. Ma még nem tartottak minisztertanácsot. Az összejevetel célja nem volt egyéb, mint hogy az új miniszterek egymást üdvözljék.

Az új kabinet és a pártok.

A képviselőházban ma délelőtt a feudális nemesség és az ifjucsek klub tagjai dr. Kramarz alelnöknél tanácskozássra gyűltek össze. Holnap a német haladópart és a német néppárt vezérmemberei tartanak konferenciát, hogy az új miniszteriummal szemben való magatartásukról tanácskozzanak. A végleges határozathozatalt a klubok teljes ülésére bízzák, de már eddig is olyan hírek szivárognak ki, hogy amíg a Badeni-féle nyelvrendeletekből csak egy porczikányi is megmarad, a kormányval szemben a leghatározottabb opposícióálláspontját kell elfoglalni. A jobb-oldal végrehajtó-bizottsága holnapután ül össze.

A német képviselők körében Baerenreither kinevezése kínos föltűnést keltett. Eleinte nem is akarták elhinni. Baerenreither és az alkotmányhü nagybirtokosság nem értesítette sem a német haladópartot, sem a néppártot a jelöltségről. A nagybirtosok a saját szakállukra kandidáltak őt. Több lap azt is írja, hogy Baerenreithertől a németek nem várhatnák semmi jót. Nem fog használni nekik és meg sem is fog akadályozhatni olyan, ami ellenük irányul. Hivatkoznak Kuenburg miniszter példájára a Taaffe-kabinetben,

valamint a Windischgrätz-miniszterium baloldali tagjaira.

Az ifjucsek végrehajtó-bizottsága tegnap ülést tartott, amelyben konstatálta, hogy Kaizl a végrehajtó-bizottság megkérdése nélkül és tudtan kívül jelölték, de azért támogatni fogják, csak fentartják maguknak a kabinettel szemben a szabad mozgást.

Ezzel szemben bécsi tudósítónk azt telefonozza nekünk, hogy az ifjucsek éppen ellenkezőleg hivatalosan kijelentik, hogy dr. Kaizl a pénzügyi tárczát a csehországi ifjucsek és a morvaországi cseh néppárt vezérférfiainak tudtával vállalta el.

Lengyel körökben nagyban dolgoznak azon, hogy a képviselőház elnöki székébe dr. Bilinski ültessék. Abrahamovicz ur földijei nem akarják ezt a pozíciót kiengedni a kezükből. Mozgalmukat azzal indokolják, hogy báró Dipauli jelöltsége amúgy sem kecsegtet sikerrel.

A sajtó nyilatkozatai.

Hosszadalmas volna a sajtó számos organumának nézetét az új kabinetről itt följegyezni. De egyik-másik nyilatkozatnak fokozott jelentősége vagy pikantériája van. Így a bécsi sajtóban a Thun-kormányt teljesen ellenkező hangulatban fogadja a félhivatalos „Fremdenblatt“ és a szabadelvű „Neue Freie Presse“.

A Fremdenblatt így ír: A cseh Kaizl és a német Baerenreither egyidejű meghívása a kabinetbe új politikai jelleget ad annak. A pártokkal való kooperációnak, amelyet gróf Thun programjában hangoztatott, úgy látszik, első sorban az a célja, hogy a parlament lábra állítsák, hogy lehetővé tétessék a Ház rendes működése és hogy az alkotmány újra visszahelyeztessék jogaiba. Gróf Thun antecedenenciái után mindenki meg lehet győződve, hogy a kooperációt ő sohasem fogja a németek majorizálására fölhasználni és hogy a parlament szervezet mögött nem rejtőzködik a németek kárára kitalált mechanizmus.

A Neue Freie Presse egészen más színben látja a dolgokat. Hibáztatja, hogy az alkotmányhü nagybirtokosság megengedte Baerenreithernek, hogy tárczát vállaljon. Ha az új kereskedelmi miniszter — írja a nevezett lap — mégis belement abba a kalandba, hogy együtt legyen egy kabinetben olyan férfakkal, aminek Kaizl, Kast és Jendrzejowicz, úgy az reá nézve fájdalmas emlékekkel végződhetik, a németekre nézve pedig a szolidaritás megszégését jelenti, azét a szolidaritását, amely az eddigi háznak a legbecesebb eredménye volt és amelyhez idáig a nagybirtokosság is híven ragaszkodott.

A klerikális Vaterland rokonszenvez az új kormányval. A németeknek megmagyarázni igyekezik, hogy ez a kabinet voltaképpen az obsztrukció diadala, mert egy kormány, amely így van összeállítva, nem fogja megváltoztatni az alkotmányt, mást pedig a németek sem akarnak. Hogy a „Vaterland“ rabuliztikája megnyugtattja-e majd a németeket, az kétséges.

A cseh Narodni Listy örül annak, hogy Thunnak sikerült összehozni egy kabinetben a német centralista Baerenreithert a cseh foederalista Kaizlal. De ezért az ifjucsek egyelőre várakozó álláspontot foglalnak el, mert bizonyára Baerenreither sem ment be e kabinetbe anélkül, hogy a németek számára bizonyos ígéreteket ne kapott volna.

TÁVIRATOK.

Lueger és a „haszon“.

Bécs, márczius 8. Ma tárgyalták a liberális községtanácsosoknak azt az indítványát, hogy a 48-iki márcziusi eseményeket méltóan ünnepelje meg Bécs városa. Dr. Lueger kijelentette, hogy az 1848-iki eseményekből az emberiségnek semmiféle haszna nem volt. A vitában, természetesen, hallani lehetett a már szokásos szidalmakat, amelyekkel az antiszemiták a liberálisokat és a zsidókat illették. Végül a szabadelvűek indítványát elvetették. Az egész ülés legérdekesebb része

maga a szavazás volt, amennyiben most történt meg először, hogy a német nemzeti antiszemita a haladó németekkel, tehát a szabadelvűekkel szavaztak a keresztényszocialisták ellen.

A görög merénylet.

Athén, márczius 8. A vizsgálat megállapította, hogy a király ellen intézett merénylet elkövetői által leleplezett titkos klub összeköttetésben van az Ethniki Hetairiával. Néhány letartóztatás, valamint több házkutatás is történt. Az összes lapok követelik, hogy mindkét merénylet, amely gyorsan csak lehet, ítéljék el, mert szükség van elrettentő példára, hogy a dinasztia-ellenes érzelmetek még gyökerükben megsemmisítsék.

A kínai ügy.

London, márczius 8. A Reuter-ügynökség jelenti Pekingből: Oroszország Kína elhatározását követeli Port-Arthur és Ta-Lien-Van bérbeadása ügyében. A Cungli-Yamen e hónap 6-án korlátlan teljhatalommal ruházta fel Hsu-Csing-Csang pétervári követet, hogy ott tárgyalásokat folytasson. Az ügyet elintézetnek tekintik. A kínai kormány átnyújtott Japánnak egy írásbeli nyilatkozatot, amelyben kijelenti, hogy kész a hadi kárpótlás ügyét májusban rendezni.

London, márczius 8. A Reuter-ügynökség jelenti Yokohamából: Ugy látszik, hogy a koreai kabinetben támadt nézeteltéréseket az a körülmény okozta, hogy a Deer-szigetet a koreai külügyminiszter Oroszországnak bérbeadta. Hir szerint a koreai kabinet a külügyminiszter vád alá helyezését követeli.

London, márczius 8. Az alsóház mai ülésén Curzon államtitkár egy kérdésre válaszolva, kijelentette, hogy a kormány a pekíngi angol követtől eddig csak egy tegnapi kelt táviratot kapott, melyben tudatja, hogy ott az a hír van elterjedve, hogy Oroszország Port-Arthurt és Ta-Lien-Vant bérbe vette ugyanoly feltételek mellett, mint Németország Kiau-Csaut, és azt kívánta, hogy Kína engedje meg neki vasút építését Petunától Port-Arthurig. Curzon megjegyezte, hogy a kormány ebben az ügyben táviratilag tudakozódott a pétervári és pekíngi angol képviselőknél.

A német hajóépítések.

Berlin, márczius 8. A birodalmi gyűlés költségvetési bizottságának mai ülésén az 1898. évi költségvetésben követelt valamennyi hajóépítést nagy többséggel jóváhagyták.

Amerikaiak és spanyolok.

Páris, márczius 8. A Havas-ügynökség jelenti Madridból: Rövid nyugtalanság után most általánosan az a nézet érvényesül, hogy a béke nem fog megzavartatni és hogy Spanyolország és az amerikai Egyesült-Államok között a viszony barátságos marad. Minden politikai körben a leghatározottabban állítják, hogy az utolsó jelentések a tényállást teljesen elferdítették, amennyiben a két kormány viszonyát agresszívnek tüntették fel, holott ez a viszony egy pillanatig sem vesztett jóindulatú és udvarias jellegéből.

Berlin, márczius 8. A Spanyolország és az Egyesült-Államok közti feszült viszony itt élénk aggodalomra ad okot, mert az esetleges háború Németország kereskedelmi érdekeit érzékenyen érintené.

A francia börze-reform.

Páris, márczius 8. A kamara mai ülésén a pénzügyi törvényjavaslatot tárgyalta. Kranz előadó felolvasta jelentését, amelyben azt indítványozza, hogy fogadja el a Ház Fleury-Ravarin módosítványát a börze-műveletekre vonatkozólag.

Viviani védelmezi ellenindítványát, mely szerint a váltóügynökök és coulissier-k ellenőrzését szigorubbá kell tenni és a közönségnek nagyobb garanciákat kell nyújtani.

A Ház Viviani ellenindítványát 337 szavazattal 200 ellenében elvetette és Fleury-Ravarin módosítványát 333 szavazattal 135 ellenében elfogadta.

HIREK.

Válasz egy vezércikkre.

Báró Atzél Béla, ha nem volna gazdag ember, megálhatna a tollából is. Határozott írói tehetség, ügyes és ötletes stílusa van s mondani valója is mindig akad.

Beutazta az egész világot s utközben jól nyitva tartotta a szemét s ennél fogva sok olyan dolgot látott meg, amit mások nem vettek észre.

A nemes bárónak ezenkívül még irigyelni való jó ízlése is van, amit bizonyít az is, hogy soha sem a más fejével, hanem mindig a magáéval gondolkodik.

Ezeknek a dicséretes tulajdonságainak látható bizonyítékai a röpiratai is.

Báró Atzél Béla tudniillik, ha valamely jó ötlete támad — pedig támad neki elég — addig nem nyugszik, amíg az ige testté nem lesz.

Egy ilyen ötletének köszönheti a létezését a Parkklub is, amelyet bátran megirigyelhet Budapesttől egész Európa. Erre az alkotására büszke lehet báró Atzél Béla, mert ez genialis ötlet volt és fényesen sikerült.

Szokta azonban ő ötleteit röpiratok alakjában is kortársainak tudomására juttatni s ezek az alkotásai épp oly eredetiek, mint amelyeket kőből, bronzból, fából és selyemből alkot meg. A stílusa színes és virgocz, valósággal túl van zsufozva szikrázó elmésségekkel. Egyetlen hibája talán az, hogy egy kissé túllő a célon s hogy a lényeg elvész a részletekben.

A „Pesti Hirlap” néhány héttel ezelőtt egy vezércikkben foglalkozott vele és a kaszinókkal s konstataván azt, hogy a nemzet szíve nem a Parkklubban és az országos kaszinóban dobog s nem a társaságok berendezésétől függ a nemzet nagysága, kemény kritikát gyakorolt a kékvérűek fölött, ezekkel szembeállítva a pirosvérű bagrisokat.

Báró Atzél Béla most a kaszinók védelmére kel a „P. H.” cikkirójával szemben s közben megvédelmezi egy kissé a kékvérűeket is.

Teszi pedig ezt elannel és lendülettel. Néhol egy kissé rapszodikus ugyan, néhol talán túlságosan sarkasztikus, de mindvégig friss, eleven és ötletes.

A röpirat színe: Válasz egy vezércikkre s a bevezetése, amely Ran-Dulip-nak, a hindu rájáhnak a történetét írja le, fényes dolog. Azután egy kis kitéréssel így folytatja, intézvén سراít a cikkiróhoz:

A Nagyságod által fölállított morál és dogma szerint, úgy látszik, az:

Aki a cserép-bögréből eszi a babot, az nagy jellem, aki ezüst-táliból az árticsókat, az hunczut.

Akinck egy Thonet-kanapéból áll a szalonjának legfőbb díszje, az a puritán egyszerűségnek a mintaképe, aki pedig selyem-kanapén nyújtózkodik, az egy elvetemedett gonosztevő.

Aki egy négyemeletes bérház padlásszobájában lakik, az egy magasan gondolkozó hazafi, aki pedig emeletes palotában földszint lakik, az egy alacsony gondolkozásu hazaáruló.

Engedje, hogy ne számítsam magamat ama Gogok sorába, kik e dogmája infallibilitásában föltétlenül hisznek.

Nagyságod e becses dogmája eszembe juttatja nemcsak Molière alakjait, de néhány francia betűt is:

Ote toi que je m'y mette! — Faire de necessité vertu! — Ami magyarul megint annyit jelent, hogy:

„Eredj már a kanapéról, hadd üljek már én is le — s szükségből virtust csinálni.”

Mire való azért haragudni, hogy a számtanban van plus és minus, hogy van társadalom és van társaság.

Mire való azért fölháborodni, hogy (ismét szellemes szavaival élve) „a magyar társadalom hasonló valamely sokemeletű házhoz, ahol a felső emeletről leköpnék az alantabb lakókra” — amit Nagyságod igen visszatárazónak és izléstelennek talál — és amiben teljesen igaza volna, ha ez úgy lenne. Csakhogy ez nincs így. Én ismerek rangkülönbséget, de nem ismerek egymásra köpködő embereket.

Rangkülönbség mindig volt és mindig lesz, úgy a természetben, mint az emberek közt.

Rangkülönbség ép úgy volt a mythos istenci, az apostolok, próféták és szentek közt, mint ahogy van a pénzeszsacsok, folyók, emberek és fülesbaglyok közt.

Szent Pál meg szent Prokop, — a Duna meg a Zagyva, — a sas meg a szajkó, — báró Schossberger meg Mandelblüth Dávid, — herceg Esterházy meg Pityi Bandi, — a „Pesti Hirlap” vezércikkirója meg a Szilas-Balhási Közlöny tárczacikkirója — az nem egy és ugyanaz.

Haragudtam-e én valaha azért, hogy ifjabb gróf Keglevich Béla nagyobb ur nálamnál? Ó gróf, én báró vagyok. És miután a gróf több, mint a báró, ergo ő a nagyobb és én vagyok a kisebb ur. Ez már úgy van. Ezen, fájdalom, már nem segíthetünk. Sem én, sem kegyed. Ezen még az Ön szellemes vezércikke sem fog változtatni.

Hallotta Nagyságod valaha, hogy én azért, mert csak báró vagyok, zugalódtam volna és szidtam volna csak egy eleven vagy nem eleven grótot is, vagy csak egy kaszinót is, ahol grófok vannak.

Mit bántja hát az, hogy vannak e földön kiváltságosak, hogy az egyiknek van paripája, a másíknak meg nincs.

Hát keseregtem én valaha azért, hogy megyeri Krausz Lajos lófuttató és lovagol, én meg nem lévén versenyző, nem lovagolok, hanem gyalog járok és ha eső van, kalucsnit húzok.

Tisztelt cikkiró ur! Az ősoket senkitől elvenni nem lehet. Azokat a „Pesti Hirlap” papirkosarába dobni nem lehet. Az apák érdemeit semmivel elhomályosítani nem lehet. Azt csak a becsutenség homályosíthatja el, de egyéb semmi.

Azok pedig, akik a versenytérén „jelen” vannak, azok sem nem loptak, sem nem csaltak.

Ezt el kell, hogy ismerje ön is.

Azt Ön soha sem lesz képes megakadályozni, hogy a nagy publikum ne vegye észre, ne tekintsen, ne mutasson a nagy emberek, a nagy vértanúk, hősök, költők, hadvezérek, államférfiak fiaira, — ne mutasson egy Vörösmarty Bélára, gróf Andrássy Tivadarra, gróf Batthyány Elemérré, gróf Széchenyi Bélára, báró Eötvös Lorándra, egy Kossuth Ferenczre, Arany Lászlóra és még annyi másra — még ha a fiak semmit se tennének is a hazáért, még ha egy vezércikket sem írnának, mint Ön, a szent hazáért.

Azokat a választófalakat, melyek a társadalom tisztés és művelt rétegeit ma még egymástól elválasztják, csipkedéssel, csufolódással, szemrehányásokkal, ellenségeskedéssel, gyűlölködéssel, izgatással, haraggal, doronggal ledönteni nem lehet.

A harag az egészségnek árt. A biblia szerint, aki haragszik, az vétkezik. Aki pedig vétkezik, azt szent Péter nem eresztí be a mennyországba. Remélem, mint jó keresztény ide vágyódik és nem a purgatoriumba vagy a gehennába.

Miért is ne haragudjék, midőn önnek valami nem tetszik, hanem mosolyogjon.

Ismeri a mesét a szőlőről. Nem Kilmánról, nagy hazánk-fiáról, hanem a két mithologiai szelístenről, Boreas és Zefírről — azt hiszem, ez volt a becsütetes nevük — kik abba fogadtak, ki kapja le előbb a ballagó utas hátáról a köpenyegét. Boreas, a viharok és fergetegek istene elkezdett torka szakadtából dühösen fujni, az utas még jobban beburkolta magát. Zefír szelíden mosolygott, gyöngé, meleg szellőket fujdogált, — az utas levette köpenyegét.

Igy van ez mindennél.

Miért is rossz és hiábavaló munkát végez akkor, amidőn haragszik.

Mire való az embereknek apró gyöngéit és bűnéit, kis hiúságait kikaparni és azokon folyton lovagolni? Mire való az ellentéteket még inkább kiélesíteni? Mire való Reb-Ménachem Cziczeszbeiszter szörnyű átkozódásaival kirohanni a piacra. — Használ ez valamit? Semmit. Türelemmel, kitartással, szelídséggel mindent el lehet a világon érni, de erőszakkal csak Nyitra-Szerdahelyen képviselői mandátumhoz lehet jutni, de semmi egyébhez. Majdnem minden halandó, legyen az vezércikkiró a „Pesti Hirlap”-nál, király,

arisztokrata, nemes, polgár vagy koldus, oda törekszik, hogy a saját becses és igen nagybecsült énjének egzisztenciáját minél kellemesebbé tegye. Akinek nincs pénze, az törí magát és dolgozik, nem élvezetből, hanem azért, hogy ne kopjaljon és valahogyan rosszul megebédelhessen, akinek pedig van, az nem dolgozik, vagy legalább ritkán, hanem oda törekszik, hogy igen jól, kitűnően megebédelhessen és minden vágyát kielégíthesse. Ha pedig dolgozik, csak oly munkát végez, ami neki tesz, ami vágyainak és ambícióinak megfelel, legyen az illető keresztény, vagy zsidó, budhista vagy mormon.

Ez így volt mindig és mindig így is lesz. Ezen még az ön ragyogó tolla sem fog segíteni.

Mire való tehát akkor örökös szeméretvetni Magyarországot nemességének: „Nem szolgáljátok a szent hazát! Nem tesztek semmit a szent hazáért! Folyton csak dözsöltök, kártváltok, mulatok, versenyeztek, agarásztok, vadásztok és költöttek hiábavalóságokra itthon és külföldön a pénzt.” Mire való az arisztokracziát folyton oly váddal illetni, melyet nem érdemel meg, amely vád méltatlan, alap-talan, igazságtalan. Csak polgárban lehet polgári erény, de mágnásban nem? Ön, úgy látszik az, erény szót csak magának akarja megtartani. Hát az a sok érdemes mágnás és nemes asszony, akik a polgári hölgyekkel karöltve a közjótékonyaság terén dolgoznak és fáradszók és akiknek működése országos nagy eredményeket tud fölmutatni, az Ön előtt mind semmi?

Hát az a sok mágnás és nemes ember, akiknek nevét a közügyeknek minden terén ott lehet találni, az mind nem tesz semmit, nem áldoz semmit?

Hát az a sok mágnás és nemes ember, aki a sportot űzi, aki versenyez és akiket némely nagy szellem a nyilvánosság előtt úgy szeret kigunyolni és ostorhegyre venni, az Ön előtt unnützte Waare, azokból nincs semmi haszna a hazának?

Az ó mulatságuk, az ó működésük sok, igen sok milliót jövedelmezett és jövedelmez folyton Magyarországnak. Tessék megnézni a statisztikai kimutatásokat. Azok befogják Ön előtt bizonyítani azt, mily magaslatra emelkedett nálunk a lótenyésztés, a lófaj nemesítése, mennyi folyt be külföldre eladott lovakért, akkor, mikor még nem voltak versenyek és mennyi folyik be ma, amit csakis a lóversenyek által lehetett elérni. Hogy a földművelőknek, a parasztnak jó lova van és azt jó áron a külföldnek eladhatja, azt csakis a versenyző uraknak köszönheti.

Ha az uraknak a mulatsága az országnak hasznót hajt, mire való őket bántani?

Ne akarjunk mindig hasonlatokat tenni, válsz falakat vonni arisztokrata és polgár közt.

Az arisztokrata ép úgy szereti hazáját, mint a polgár, ép úgy lelkesedik hazájáért, mint a polgár.

Ami az egyiknek fáj, az a másiknak is fáj.

Nem azért fogjuk a társadalom tisztaságát és visszás helyzeteket elsimitani, ha az arisztokraták és kaszinók ellen agítunk, hanem azért, ha alkalmat nyújtunk az embereknek, hogy egymással érintkezzenek, ha arra törekszünk, hogy minél több oly központ létesüljön, ahol a társadalom tisztaságát és műveltségét, arisztokraták, polgárok, művészek, írók, papok, katonák, tudósok egymással összejöhetnek, hogy egymást tiszteljék és megbecsüljék, ne pedig rang, hivatal, vallás és ősök szerint mérlegeljék.

Ha a központok már megvannak, akkor sokkal könnyebben lehet a meglévő ellentéteket elsimitani.

A nagyobb testeket hamarabb lehet összehozni, mint az elszórt apró testeket.

Egy földél alatt úgy sem férhet el mindenki. Oly nagy házat, ahol minden tisztességes ember elfér, még építész a földön nem épített.

Ott azokban a körökben, melyeket Ön oly élesen és oly megfontolatlanul megtámad, ismerem sok olyat, igen sokat, akik a társadalmi reformáció és regeneráció nagy és nehéz művénél fáradságos hangyamunkát végeznek, akik küzdenek előlételek,

obszkurantizmus, vallási türelmetlenség, gőg és fölfuvalkodottság ellen, akik a haladásnak, a felvilágosodottságnak, a humanizmusnak nemcsak barátjai, de valódi apostolai.

Igen sok olyat tudok, akik nyomról-nyomra, lépésről-lépésre, nyílt szemekkel, éles tekintettel, gondolkodó fővel, megfontolt észszel, mély előrelátással, helyzetek alapos megmérielgelésével, körülmények tekintetbe vételével, viszonyok helyes fölismérésével, békítő és ellentéteket kiegyenlítő szeltemben haladnak a kitűzött cél felé.

Szamosat és szamosat tudok, aki kikacagja a gazdag butát és megbámulja a szegény tudóst, aki embertársát nem veti meg és senkire nem irigykedve, zugolódás nélkül belenyugszik abba a helyzetbe, melybe a gondviselés születésénél vagy eszénél fogva másokkal szemben helyezte.

Ismerem sok, igen sok olyat, aki fényben születve, nagy névvel, nagy vagyonnal, mélyen, igen mélyen meghajtja fejét a szegény szatócs fia előtt, kinek fejében nagy ész, szívében nagy jellem van, de ki ellenben büszkén fennhordja fejét a nálánál rangban magasabb és vagyonban hatalmasabb előtt, ha arra ráillik Shakespeare mondása: „Aki csakis hirneves őseivel tud dicsekedni és semmi egyébbe, az olyan, mint a burgonya. Ami jó, az a föld alatt van.”

És a midőn annyian vannak, kik hazafias jó munkát végeznek, akkor a vandálok öklével előáll Ön, aki azokban a körökben nem él, a viszonyokat ott nem ismeri, hogy a társadalom különböző tisztaság elemeit fölzigató és összehecczelő teoriáival és eszméivel visszadobjon, megzavarjon, megrontson egy jó munkát, melyet mások végeztek és nap-nap után végeznek.

A röpiratot igen hangulatosan fejezi be a nemes báró, mondván:

Egykoron Jeruzsálemben egy hatalmas kőfalnál, Salamon király egykori fényes templomának egyetlen maradványánál ott voltam akkor, midőn rongyos ruhában szomorú emberek falhoz támasztott fejjel imádkoztak. Ránéztem a vén zsidók arcára. Ránéztem az arcra, amely kifejez érzelmeket és figyeltem a hangra, mely felszólal Jehovához.

És a hang, mely megszólalt, volt a legszebb, a legmagasztosabb ének, amelyet életemben valaha hallottam.

Fejedelmek kegyes szava, Pattik dallama, Demesthenesek hangvibrációi elmosódtak emlékem-ből, de ez a hang nem, soha.

Négy világrészben soha és sehol, nem a Szent-Péter-templomban, a Zsófia-mecsetben, nem a madurai pagodában, a mormonok tabernáculumában térdeplő nem tett oly mély benyomást reám, mint a földhöz ragadt zsidók könyvei, — mert láttam, éreztem, hogy azt a reszkető hangot, azt a szemből kicsorduló könnyet, — nem a szemforgató Tartuffe olvasója, hanem az igaz ember szíve lökte ki, az a szív, mely siratja nemzete egykori nagyságát, az apák bűneit, a saját szenvedéseit, igaz szavakkal, igaz érzéssel.

Az igaz szó, az igaz érzés volt az, ami engem meghatott. Aztán láttam, amint egy szegény rongyos zsidó egy nálánál még szegényebbnek, még rongyosabbnak alamizsnát adott és akkor én a keresztény, aki aranyokkal zsebemben nem adtam a zsidó koldusnak semmit, megszégyenülve álltam a szegény előtt, aki embertársán könyörült. Benyultam zsebembe és odaadtam az utolsó fillérig minden pénzt, ami nálam volt. Odaadtam a szép aranyórámot is és vettem magamnak egy olcsó nikkellórát.

És tizenhat év óta senki aranyórát nálam többé nem látott és nem is fog látni soha, mert mindig vissza akarok emlékezni arra a kőfalra.

És aznap óta, midőn valamiért megharagszom és érzem, hogy a szenvedély el fog rakadni, hogy igazságtalan leszek, benyulok a zsebembe, megnézem a nikkellórámot és haragom lecsillapodik.

Gondoljon arra a kőfalra. Gondoljon nikkellórámra. Legyen méltányos, igaz és ne írjon többé oly vezérczikket, mint amelyet irt.

— Az özvegy trónörökösne gyógyulása. Bécsi tudósítók ma már teljesen megnyugtató hirt telefonál Stefánia özvegy trónörökösne állapotáról. Három heti veszedelmes betegség után immár minden veszélyen túl van a főhercegnő. *A tüdő jobb oldalán a gyulladás apadófélben van, az expectoratio bőséges, a baltüdő gyulladása pedig nem terjed tovább.* Mindezek olyan jelek, amelyekből egész biztossággal arra lehet következtetni, hogy Stefánia főhercegnő most már a felépülés útján van. Hozzájárul mindehhez még az is, hogy azt az idegességet, amely miatt a főhercegnő a legutolsó néhány nap alatt borzasztóan szenvedett, nyugodt kedélyhangulat váltotta fel. Hogy mennyire biztos most már a gyógyulás, bizonyítja az is, hogy az orvosok elhatározták, hogy *naponta csak egy bulletint adnak ki.* Ma este a király megjelent az özvegy trónörökösne lakásán, hogy személyesen győződjék meg a beteg állapotáról.

Stefánia özvegy trónörökösne állapota felől ma ismét számosan tudakozódtak. A főudvarmesteri hivatalban kitett ivre aláírták nevüket: Báró Bánffy Dezső miniszterelnök és neje, báró Dániel Ernő kereskedelemügyi miniszter és neje, báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter, Lukács László pénzügyminiszter, gróf Andrássy Tivadar és neje, gróf Andrássy Gyula, gróf Baththyány Lajos és neje, Láng Lajos a képviselőház alelnöke, Daruváry Alajos valóságos belső titkos tanácsos, Pallavicini Ede őrgóf és neje, gróf Hunyady László és neje, Cziráky-Almássy Erzsébet grófnő, gróf Hugonnay Béla főispán és neje, Pongrácz-Joanovich Ilona, Fáy Béla és neje, Kun Irma grófnő, Liphay István min. tanácsos, Ghyczy Emil császár királyi kamarás, Gammel altábornagy. Gróf Apponyi Lajos magyarországi udvarnagy lakásán tegnap számosan tudakozódtak Stefánia főhercegnő egészségi állapotáról. A kitett iven bejegyezték neveiket: Gróf Apponyi Lajos és neje született Scherr-Thoss Margit grófnő, gróf Apponyi Antal, gróf Apponyi Gyula, Halbauer Nándor dán konzul, báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter, Darányi Ignác földművelésügyi miniszter, Gromon Dezső és Kis Pál államtitkárok, gróf Apponyi Albert és neje, gróf Festetich Pál és neje, gróf Csáky Albin és neje, Pálffy Ferencz grófné, gróf Széchenyi Pál és neje, Andrássy Erzsébet grófné, gróf Pejacsevich Tivadar és neje, gróf Károlyi István és neje, Csekonicz János grófné, gróf Károlyi Tibor és neje, gróf Hunyadi László és neje, Pejacsevich-Bethlen grófné, gróf Zselénszky Róbert és neje, özvegy Károlyi Viktor grófné, báró Révay Gyula és neje, gróf Széchenyi Aladár és neje, idős gróf Széchenyi Imre és neje, herceg Hohenlohe-Oehringen német főkonzul és neje, Hegedüs Sándor képviselő és neje, Tallián Béla, gróf Károlyi Sándor és neje, gróf Károlyi Mihály, gróf Károlyi László és neje, dr. Toldy László, dr. Jókai Mór, gróf Zichy Nándor és neje, gróf Zichy Aladár és neje, gróf Zichy János Földváry Mihály, dr. Vécsey József és neje, báró Vécsey Miklós, Kornis Miklós grófné, gróf Somssich Adolf és neje, gróf Somssich Béla, Sághy Gyula, gróf Andrássy Aladár és neje.

— Vilmos császár életveszélyben. Vilmos császár legutóbbi hamburgi és bremerhafeni tartozkodásáról most utólag kerül nyilvánosságra egy eset, amelyben a német császár csak egy hajóskapitány ügyességének köszönhetette, hogy vízbe nem fullt. A német császár elhagyta a *Kurfürst Friedrich Wilhelm* nevű pánzeloshajót és egy kis gőzcsonakra szállt. Ez utóbbi éppen a pánzelhajó orra elé akart kerülni, amikor a parttól távolodva, egy *Seestern* nevű halászgőzös haladt el a hadihajónak oldala mellett. A két hajó a *Seestern* és a kis gőzös egyenest egymásnak tartott. Már-már kikerülhetetlennek látszott az összeütközés; a *Kurfürst Friedrich Wilhelm* tisztjeiben és matrózaiban az első perczen elhült a vér, azonban csakhamar megtettek mindent a mentési munkálatok előkészítésére, ámbar ennek kevés eredménye lehetett volna, ha a szerencsétlenség tényleg megtörténik, mert a halászgőzös egyenesen a kis gőzös derekának tartott. Az utolsó pillanatban azonban a halászgőzös kapitánya a kormányt bámulatos gyorsasággal és erővel elfordította közvetlenül a pánzelos hajó oldala felé, úgy,

hogy a *Seestern* egy hajszálynira a császár gőzöseinek háta megett surrant tova. A császár rendkívül csodálkozott a hajóskapitány lélekjelenlétében és elismerő szavakban nyilatkozott annak gyors és sikerült kormányzásáról. A császár megkérdezte a hajóskapitányt és a hajó nevét.

— Dániel üdvözlése. *Miskolczi* tudósítónk táviratozza: A kereskedelmi kamara lelkesedéssel elhatározta, hogy *Dániel* minisztert kitüntetéssel alkalmából üdvözzli.

— Hol van *Biró Lajos*? A „Magyarország” egyik munkatársa fölkereste *Szalay* Imre miniszteri tanácsost, a nemzeti múzeum igazgatóját és megkérdezte tőle, mit tud *Biró Lajos* ról, nem kapott-e valami értesítést, amelyből azt következtethetnénk, hogy *Biró Lajos* nem vészett el. *Szalay* Imre a következőket mondotta:

„*Biró Lajos* tényleg jó felesztendeje nem adott magáról semmi életjelt és ebből származhatott az a tévhit, hogy elveszett. Mert megjegyzendő, hogy igen szorgalmas levélíró és ilyen sokáig még soha sem várakoztatott bennünket.

Mi a magunk részéről azt szupponáltuk, hogy azzal a pénzzel, melyet részint a múzeumtól kaptunk, részint a természettudományi társulatban gyűjtötték számára, kisebb expedíciót szervezve, a sziget belsejébe ment hosszabb tartózkodásra és így a vadak közül nem adhatott hírt magáról. De mikor már nagyon soká nem érkezett tőle semmi tudósítás, mi is aggódtunk érte.

Ekkorában történt, hogy a természettudományi társulatnak állattani szakosztálya e hó 5-én ülést tartott, amelyen, az egybegyűlt szakfőbírók nagy öröme, *Abafi-Aigner Lajos* társulati tag jelentette, hogy a napokban érkezett *Birótól* levél, amely *Singapore* tájáról, *Perak*-ból kelt, 1898. évi január 30-áról.

Biró ebben azt tudatja, hogy nincs *Uj-Guineában*, hanem már hosszabb ideje tartózkodik ott a *Malakka-félszigeten* és barlangi állatok felkutatásával foglalkozik.

Egyébként nagyon vágyik vissza az ellenszenves kínaiak közül az ő régi ismerősei: a pápuák és támolók közé *Uj-Guineába*.

Nagykedvelően ír és igéri, hogy ezután majd nem fog olyan soká várni leveleire, sőt annyit fog írni, hogy még bele is ununk.

— *Baintner* Imre halála. *Baintner* Imrének, a tegnap elhunyt fővárosi bizottsági tagnak temetése e hónap 9-én, szerdán délután 3 órakor lesz a hajós-utca 1. szám alatti gyászaházban. A *budapesti ügyvédi kör* választmányja *Baintner* Imre elhunyt alkalmából tegnap este rendkívüli ülést tartott. *Szohner* Lajos elnök meleg szavakkal emlékezett meg az elhunytnak, ki a kör egyik alapító tagja volt, kiváló érdemeiről. Elhatározta a választmány, hogy a halálesetről gyászjelentést ad ki, s az elhunyt családjához részvétíratot intéz, a ravatalra koszorút helyez és a temetésen testületileg jelenik meg. Az ügyvédi kör tagjai szerdán délután fél 3 órakor a terézvárosi kaszinóban gyülekeznek.

— Magyar czég — német czég. *Pancsováról* írják azt, hogy ott az egész városban mindössze nyolcz magyar czégfelirat van és az idegen, aki *Pancsovára* téved, bizony aligha hiszi el, hogy Magyarországon van. — *Pancsováról* írják, de ez ráillik *Budapestre*, az ország fővárosára is. Vannak utcák itt is, ahol az ember csak elvétve lát magyar czégfeliratot, a többi mind éves német nyelven hirdeti, mi mindent árulnak a boltban. *Budapest* tehát ebben a tekintetben sokban hasonlít *Pancsovához*, a különbség csak az, hogy *Pancsován* komolyan gondolkoznak afelől, miként lehetne e visszaállapoton segíteni. A pancsovai *Gromon Dezső* magyar nyelv-terjesztő egyesület igazgató tanácsa ugyanis mai ülésében elhatározta, hogy felír a kormányhoz. terjesztészen be törvényjavaslatot az iránt, hogy *Magyarországon* csak magyarul czégek alkalmazhatók. Ha valaki más nyelven akarja czégét használni, fizessen reklam-ot. (Uj állami jövedelmi forrás.) Az egyesület hamonló eljárásra felhívja az összes kulturegyesületeket és kereskedelmi kamarákat. Kívánjuk, hogy fogantatja legyen ennek a mozgalomnak!

— *Cavalotti* és *Garasanin*. Két általánosan ismert férfiú temetéséről kaptunk ma hírt. Az egyik temetés *Rómában* volt, ahol nagy pompával kísérték utolsó útjára a minapi párbaj szerencsétlen áldozatát, *Cavalottit*. A másik temetés a francziák fővárosában volt, ahol *Garasaninnak*, a volt szerb követnek adták meg a végtisztességet.

Rómából azt táviratozzák, hogy ott ma temették el nagy pompával *Cavalottit*. Az egész uton, amelyen a menet elhaladt, a pályaudvarig óriási néptömeg gyűlt össze. Az üzletek zárva voltak. A menetben mindkét kamara elnökei, számos szenátor és képviselő, valamint több miniszter és államtitkár vett részt, élén pedig egy gyalogzászlóalj ment. Rendzavarás nem történt.

Párisban ma délután volt *Garasanin* követ végtisztessége a *rue-Daru*-ban levő orosz templomban. A gyászünnepélyen *Garasanin özvegye*, *Hanotaux* külügyminiszter és a teljes diplomáciai kar is részt vett. *Faure* elnök és *Billot* hadügyminiszter képviselték magukat. A templomi szertartás befejeztével a koporsót a templom előtti tereire vitték, ahol a csapatok elvonultak és innen a keleti pályaudvarba vitték, hogy *Belgrádba* szállítsák. — *Hanotaux* külügyminiszter tegnap meglátogatta *Garasanin* özvegyét és fölkererte a szerb ügyvivőt, hogy tudassa részvétét a szerb kormánygyal.

— Az angol királynő gyengékedése. *Windsorból* jelentik, hír szerint, a királynő nizzai utazását, gyengékedése miatt, holnapra halasztotta. A királynő tegnap rendes sétakocsizását sem tette meg, hanem lakosztályában maradt és ott is ebédelt, anélkül, hogy családja körében megjelent volna. E hírt hivatalosan még nem erősítették meg. A gyengékedés nem komoly jellegű. — Egy éjjel érkezett *windsori* távirat azt jelenté, hogy *Viktória királynő* már nincs rosszul és így az elhalasztott francziatországi utazását csütörtökön már megkezdi.

— Személyi hírek. *Jekelfalussy* József miniszteri tanácsos, a magyar királyi statisztikai hivatal igazgatója, egészségének helyreállítása végett ma több hetit tartózkodásra a délvidekre utazott. — *Gonda* Béla miniszteri osztálytanácsos, a Vaskapucsatorna felülvizsgálata végett ma *Orsovára* utazott.

— *Esküvő*. *Lyka* Károly irátársunk, a jeles fiatal eszterhetikus, a terézvárosi templomban oltárhoz vezette özvegy *Tóth* Lászlóné *Minich* Idát, *Minich* József budapesti háztulajdonos bájos leányát.

— Az új Traján-híd. Mint lapunknak írják, *Románia* és *Szerbia* közt nemrég szerződés jött létre arra nézve, hogy *Turn-Szeverin* és *Kladova* közt a régóta tervezett új *Duna-hidat* már a legközelebbi jövőben kiépítik. Az egyezség úgy szól, hogy a hídépítés költségeit *Románia* viseli, ellenben *Szerbia* köteles a timokvölgyi vasutat, mely *Kladovát* *Nissel* összeköti, teljesen kiépíteni s ezáltal az európai hálózatba beilleszteni. A hidat ugyanoda építik, ahol *Traján* római császár hadai építették volt s a román mérnökök úgy találják, hogy a történelmi nevezetességű hídoszlopok, melyek még a római korszakból fennmaradtak, elbirják az új hidat. A híd középe *Traján* császár szobrát tervezik, a román partra levő hídfőhöz *Károly* király, a szerb partra pedig *Sándor* király szobra jönne.

— *Vízarádás* Olaszországban. *Rómából* táviratozzák: *Cagliariból* érkezett jelentések szerint a tartós esőzések következtében a folyók kiáradtak. A vasuti összeköttetés *Cagliari* és *Oristano* közt megszakadt.

— A katona erkölcsi nevelése. Tegnap este *Metz* Rezső, a harminczkötödik számú gyalogezred századosa, a katonai tudományos- és kaszinóegyletben a katonai erkölcsi neveléséről előadást tartott. Rövid történelmi visszpillantás után rámutatott amaz erkölcsi tulajdonokra, melyeket a katonahivatás úgy a hadvezéreltől, mint minden egyes harczostól megkövetel. Elősorolta az erkölcsi tulajdonokat, melyeknek alkotása és kifejlesztése az erkölcsi nevelés feladata. Ilyenek főképen a trón és haza iránt való hűség, szeretet és tisztelet, vallásosság, istenfélés, igaz fegyelem, becsületesség és koraszellem. Az előadó kiemelte továbbá a rendelkezésre álló nevelési eszközöket, amelyek főképen iskola, oktatás, személyes példa, helyes bánásmód, bünte-

tés, jutalmazás és megfelelő ellenőrzés. Majd egy erkölcsi erős altisztikar megalkotásának és felnevelésének igen nagy horderejét fejtegette. Végül a katona erkölcsi nevelésének a gyakorlati kiképzéssel való összefüggését tárgyalta. Az érdekes felolvasást a jelenvöltek tetszéssel fogadták.

— *Uj román nemzetiségi központ*. *Arad*-ról táviratozzák: A román agitátorok *Aradon* nemzetiségi központot szerveznek, e célból *Oncu* Miklós elnöklése alatt értekezletet tartottak. Elhatározták, hogy részvényekkel nemzeti házat építenek. A részjegyek árát 5 forintra szabták. Az izgatók nyílt tervei nagy feltűnést keltenek.

— Az őrlüt. *Rohonczy* Gedeon országgyűlési képviselő „Az őrlüt” című füzetet adott ki, melyben önmagát igazolja az agrár-szociálizmusról kifolyólag a magyar parlamentben a sajtószabadság ellen, állítólag, elkövetett sérelemért. A füzet ára 20 krajczár, a befolyó tiszta hasznat az alföldi inségesek segélyezésére fogja fordítani. A füzet kapható minden újságot elárúsító tözsdében, vidéki rendelések a „Pesti könyvnyomda részvény-társasághoz” (*Hold-utca* 7.) címzendők.

— *Inzultált ügyvéd*. A *Belváros* egyik utcájában nagy botrányt idézett elő két biztosító-társasági ügynök: *Türke* Lajos Nándor és *Mérey Kádár* Árpád. Dr. *Payer* Imre ügyvédet rövid szóváltás után megkorbácsolták. A megtámadott ügyvéd esernyőjével védekezett és a dulakodásnak csak az összecsődült közönség közbelépése vetett véget. A támadók, még mielőtt rendőr érkezett volna, egy közellevő bércocsin elhajtottak. Az ügyvédet azért inzultálták, mert ez egy biztosítási ügyletről kifolyólag feljelentést tett az ügynőkök ellen. *Payer* Imre támadói ellen bünyenítő feljelentést tesz a budapesti törvényszéknél, egyuttal pedig az ügyvédi kamarának is bejelenté a személye ellen elkövetett boszmerényletet. Az eset fővárosszerbe feltűnést keltett s különösen az ügyvédi kart érintette kinosan, mert rövid idő alatt ez a második merénylet, amelyet boszúból követtek el ügyvéd ellen.

— A székely vértanuk. Negyvennégy esztendeje már, hogy *Horváth* Károlyt, *Török* Jánost és *Gálfi* Mihályt, mint összeesküvőket, felségárlási bűnért *Marosvásárhelyt* felakasztották. A kivégeztetés évfordulóján, márczius 10-én este 8 órakor a marostordamegyei egyetemi hallgatók köre emlékülennepélyt rendez. Az ünnepély programja a következő: 1. Elnöki megnyitó, mondja *Erdős* Elek. 2. Óda. Irtá és szavalja *B. Józsa* Gyula. 3. Emlékbeszéd. Tartja *Nemes* Ödön. Szavalás *Simon* Jenő és felolvasás *W. Batta* Mihálytól.

— Az ereklyék szekrénye. *Temesvári* levelezőnk táviratozza: A székesfehérvári káptalan, okulva a királyi ereklyék esetén, az egykori koronázó egyház kincs ereklyéinek a temesvári pénzszekrénygyárban pánzcélvas-szekrényt készíttetett. Az óriási méretű négy méter magas, három rekeszszel ellátott 40 métermázsa súlyú szekrényt ma küldötték el *Székesfehérvárra*, ahol a székesegyház sekrestyéjébe befalazzák. A szekrény belül nehéz vörös selyemmel és aranyozással van díszítve.

— *Viharos* ülés. Mint *parisi* levelezőnk írja, a *Suresnes* külváros legutóbbi tanácsi ülésén óriási botrányt történt. Egy republikánus képviselő, akit sem a maire, sem a szocialista többség nem engedett szóhoz jutni, az ellenkezők pokoli tüvöltését tulkiabálva, közölte a közönséggel, hogy fontos leleplezést akar tenni a maire-ről. A közönség erre pártját fogta a republikánus képviselőnek és olyan fenyegetően követelte meghallgatását, hogy a maire kénytelen volt neki a szót megadni. Mikor a szocialisták hallották, hogy sikkasztásról van szó, újból lármáznai kezdtek s csak akkor hallgattak el, mikor a leleplező kijelentette, hogy hajnalig sem mennek el, ha meg nem hallgatják. Ezután elmondta, hogy a maire egy magánpörének költségeit a község pénzéből fizette ki. Erre a vádra óriási izgatottsággal állt föl a bevádolt maire és kijelentette, hogy ő ezt tanácsai engedéllyel tette. A maire kijelentésére nagy vihar tört ki a teremben. Az összes pártok képviselői vadul orditoztak, szitkozódottak; majd hogy tettelegességre nem került a dolog. A közönség, amely a vád elhangzása óta

titást. Az aquisiteur tehát zavartalanul működhetik és ambícióval dolgozik, mert *évi keresete meghaladja a 6—8000 forintot.*

A pénzgésekkel derekasan végzett a törvénytörés. Szigorúan megbüntette mindegyiket és az ügyök akkor sem siklott ki a büntetés alól, ha a följelentő félve a nyilvánosságtól, visszavonta panaszát, mert a büntető-bírószak rászabta az ügyökre a 351-ik szakasz 2-ik pontját és mint *meghatalmazott* ellen hivatalból folytatta az eljárást. Ennek az intézkedésnek jórészen kriminálpolitikai motívumai vannak, mert akármit is beszélnek, az ügyök nem meghatalmazott, de hát a bíróság mégis elérte a célját: a pénzgéseket visszariasztotta a bűnös üzelmek folytatásától.

Az aquisiteurokkal szemben azonban még ezek a kriminálpolitikai motívumok sem érvényesíthetők, mert ha a biztosító ügyöket meghatalmazottnak tekintjük is, maga a panasz tárgyát képező cselekmény büntetőjogi értelemben nem foglalja magában a csalás tényálladékát.

Az észlelhető bajokon tehát gyökeresen csakis úgy lehet segíteni, ha a *biztosítási ügylet a kötvénynek a biztosított által történt átvételében válnék érvényessé s az ajánlattevő fél ajánlatát a kötvény átvételéig bármikor visszavonhatnák.*

Fölvetettük ezt az eszmét abban a reményben, hogy illetékes körökben visszhangra fog találni. A baj orvoslását megköveteli a biztosító társaságok érdeke is, mert hiszen az egyes intézetekre nézve nem lehet közömbös az, vajjon bírják-e a nagyközönség feltétlen bizalmát, vagy sem.

Dr. Gutius.

Az első szóbeli tárgyalás.

A magyar királyi közigazgatási bíróság ma délelőtt tíz órakor tartotta az első szóbeli tárgyalást az országsház-utcai helyiségében. Három ügy került döntésre két tanács előtt. Az első ügy az Északmagyarországi Egyesített Köszémbánya-Iparvállalat Részvénytársulat 1897-iki bányaadója volt. A tanács elnöke Kogler János bíró volt, a tényállást Heil Fausztin előadó ismertette. E szerint a társaság harmincezer forintot értékcsökkenés címén tartalékalapba helyezve, az adóztatás alól kivonni akarja. A kincstár és a társaság képviselőinek perbeszédei után a bíróság elnöke kimondotta az ítéletet, amelynek rendelkező része így szólt:

A magyar királyi közigazgatási bíróság a panasznak helyt ad, az 1894., 95. és 96. évi nyers jövedelemről kiaknázott szénértékcsökkenés címén levont 30 ezer forintot *adókötelesnek* nyilvánítja, ehhez képest az ezután járó 7 százalék bányaadót megállapítja.

A második ügy a fiúmei községi választások ügyében beadott panasz volt. Ezt az ügyet a dr. Wekerle Sándor elnöklése alatt álló tanács tárgyalta. A tényállás a következő volt: Fiume városának tanácsa a magyar királyi államvasutaknál alkalmazott ötvenkét tisztviselőre nézve azt határozta, hogy ezek közül csupán hét tisztviselő bír választási jogosultsággal, negyvenöt tisztviselőnek a nevét pedig a lajstromból törölte.

Moravetz Lipót, a magyar királyi államvasutak forgalmi-főnöke, a fiúmei városi tanácsnak ezt a határozatát a fiúmei kormányzósághoz megfeleltette azzal, hogy a törlés a negyvenöt tisztviselőre nézve sérelmes.

Dr. Gadl Tibor kormányzó-helyettes Moravetz fölébbrésésének csupán harminczkilenc tisztviselőre nézve adott helyet.

Ezt a határozatot Moravetz ismét megfeleltette s így került az ügy a közigazgatási bíróság elé. Közben dr. Füscher Nándor fiúmei ügyvéd egy külön felebbezést nyújtott be, amelyben nemcsak a hat tisztviselőnek, hanem a magyar királyi államvasutak valamennyi tisztviselőjének a választók névjegyzékéből való törlését kérte azzal a megokolással, hogy a magyar királyi államvasutak nem egyéb, mint egy állami kereskedelmi vállalat, az ott alkalmazott tisztviselők nem tekinthetők ennélfogva állami tisztviselőknél, már csak azért sem, mert állami hivatalos esküt nem is tesznek és külön nyugdíjban nem is részesülnek. Dr. Füscher Nándor megokolásában még hivatkozik a fiúmei statutum

25-ik szakaszára is, melynek értelmében a magyar királyi államvasutak tisztviselői nem tekinthetők fiúmei lakosoknak, hanem csakis idegeneknek.

A közigazgatási bíróság ma hozott ítéletével Moravetz Lipót magyar királyi államvasuti forgalmi-főnök panaszának helyt adott, a kormányzó-helyettes határozatával törölt hat államvasuti hivatalnoknak a névjegyzékbe való felvételét ítéletileg kimondotta, dr. Füscher Nándor ügyvéd közbevetett panaszát pedig elvetette.

A harmadik ügyet ugyancsak a Wekerle Sándor elnöklése alatt álló tanács tárgyalta. Ez az ügy Kasics Péter panaszta volt a székes főváros 1897. december huszonharmadikán való rendkívüli és december 29-én megtartott rendes közgyűlésén végbement alpolgármesteri és igazoló választmányi választások ellen. Kasics a választások megsemmisítését kéri. A bíróság felolvastatja Halmoz János polgármester jelentését, melyben az a választást *teljesen korrektnek* jelenti ki. Felolvasták azt a tanuvallomási jegyzőkönyvet is, amelyben Mérő János, Dobrovsky Ágoston, Beliczay Béla, Boross Soma, Fraenkel Sándor, Gebhardt József fővárosi bizottsági tagok azt vallják, hogy a választás helyesen folyt le.

A közigazgatási bíróság Kasics Pétert az alpolgármesteri választások megsemmisítése iránti keresetével elutasította, az igazoló választmányi választások tárgyában azonban nem határozott, mert ez nem tartozik hatáskörébe.

Az anya becsülete.

Érdekes bűnpert tárgyalt ma a budapesti királyi törvénytörés. A Pillár-testvérek ültek a vádlottak padján halált okozó testi sértés miatt. Megölték Bosnyákovits István napszámot, aki édesanyjukon állatias merényletet akart elkövetni. Az öreg asszonyt Bosnyákovits múlt évi szeptember hó 4-én éjjel haza kísérte a „Három heteshez“ címzett budai kocsmából, ahol a fia és néhány ismerőse társaságában volt, s utközben rávetette magát. Szerencsére, épen akkor vetődött arra Bozsenyik József napszám, akinek látására Bosnyákovits futásnak eredt. A Pillár-testvérek egy félóra mulva értesültek a merényletről. Tüstént Bosnyákovits keresésére indultak és mikor ráakadtak, a fiatalabbik, Pillár Lajos tizenhét éves szobafestő leszurta anyja meggyalázóját. Bátyját Pillár Jánost mint felbujtót helyezték vád alá.

A tárgyaláson Czárán István táblai bíró elnökölt. A vádlottakat dr. Weisz Ödön és dr. Rácz Dezső ügyvédek védtek.

Elsőnek Pillár Lajost hallgatták ki.

Az *elnök*: Hol mulattak szeptember 4-én este? *A vádlott*: A három hetesben.

— Az édesanyja is odajött?

— Igen, ugy nyolcz óra tájban. Kisvártatva haza akart menni, de a társaság egyre marasztalta.

— A kocsmából hová mentek?

— A Weisz-féle kávéházba, én a kávéházban elaludtam s mikor fölébredtem, senkit sem láttam. Elindultam, hogy megkeressem a bátyámat... Egy kávéházban ráakadtam, ugyanakkor hallottam Bozsenyik Józseftől, hogy Bosnyákovits mit csinált az édesanyjammal.

— Elmentek a kávéházból?

— Igen, hogy felelősségre vonjam Bosnyákovitsot, meg is találtuk a Burger-kávéházban. Nem volt egyedül, Furmindel, a híres verekedő volt vele s a bátyám meg én nem mertük bántani. Később a Kocsis-féle üzletben akadtunk rá. Ott ezivakodás támadt közöttünk; én kirántottam a kést zsebemből s megszurtam Bosnyákovitsot.

— Hová mentek onnan?

— Nem tudom, részeg voltam.

— Ej, dehogy nem tudja, hisz a vizsgálóbíró előtt töviről-hegyire elmondott mindent. Hogy a mikor megszúrta anyja meggyalázóját, egy másik pálínkásból ment, utközben találkozott egy asszonynyal, ennek elpanaszolta, mit cselekedett; azt is mondta, hogy szeretné magát följelenteni... Hát így történt-e?

— Igen, így történt.

— Mennyi pálínkát ivott akkor este?

— Nem tudom; össze-visszaittunk mindenféle italt.

— Ismerte maga régebbe Bosnyákovitsot?
— Gyermekkorom óta. Híres verekedőnek ismerték Budán.

— Ki mondta először, hogy Bosnyákovits mit csinált az anyjával?

Előbb a Reiter, később meg Bozsenyik; azt is mondták, hogy Bosnyákovits a kávéház vendégeinek fölehallatára dicsekedett gyalázatos tettel...

Pillár Jánost, az idősebb testvért vallatta ezután az elnök. A véres tettnek előzményeit ugyan adta elő, mint öcsöce.

— Hány órkor ment el a Weisz-féle kávéházból?

— Reggel három óra tájban s innem mentem el a kis kávéházba; idejött utánam az öcsém. Később jött Reiter, ez hozta hírül, mi történt az anyámmal. Ennek nem hittem, mert részeg volt, de Bozsenyik is ugyanezt mondta, ő biztatott, hogy menjek csak a Weisz-féle kávéházba, ott megtalálhatom...

— De már itt nem volt.

— Nem, Bergeréknél találtam. Nem volt egyedül, sokan is voltak, szégyeltem annyi ember előtt felelősségre vonni azért, amit anyámmal tettem. Elmentünk innen is, világos reggel volt, mikor újra megtaláltam Bosnyákovits bennünket kezdett sértegetni, én kérdőre vontam Bosnyákovitsot, pofon is ütöttem; ő sem hagyta magát, erré az öcsém rárontott, késével megszúrta, de hogy hol szúrta meg, nem tudom.

— Maga felelősségre akarta vonni Bosnyákovitsot, azért ment utána?

— Igen.

Dr. Weisz védő: Mit mondott maga Bosnyákovitsnak, mikor megtalálták?

— Elmondtam neki, mit hallottam, mit csinált az anyámmal, hogy meggyalázta — erre ő meglökött s azzal felelt: „mi közöm hozzá.“ Így kezdődött a verekedés.

Ezután Pillár Venczelnét hallgatták ki. Öreg, ránczosképű asszony. Ő miatta pusztult el Bosnyákovits, az alig 20 esztendő fiatal legény, aki az öreg asszonyt megtámadta.

— Hány órkor ment el a „három hetes“ kocsmába, — kérdezte az elnök.

— Tíz óra után, ott találtam a két fiamat is. Én haza akartam menni, de a fiuk nem engedtek. Kértek, hogy csak maradjunk együtt.

— A Weisz-féle kávéházba is együtt mentek?

— Igen, onnan a Jani flam 3 óra tájban elment. Az asztalnál Bosnyákovits ült mellettem...

Ő mondta, hogy a Jani elment Pestre mulatni. Én nem hittem, még mondtam is, hogy a Jani ilyet nem tesz. De hogy nem — felelte Bosnyákovits, hiszen a Lajos zsebéből is kivette a pénzt. Nevettem, mikor Bosnyákovits ezt beszélte... aztán hívott, hogy menjek haza, ő elkísér... Én vonakodtam. De erre Lajos is elaludt, a kávéházban senki sem volt, csak mi hárman... öt óra felé járt az idő... Bosnyákovits csak nem hagyott békében... elindultunk a hegy felé... mikor a lakasomhoz közeledtünk — megfogott... ledobott a földre. Segítségért kiáltottam, mire oda érkezett Bozsenyik és erőnek erejével elhuzta Bosnyákovitsot.

— De Bozsenyik állítólag rábeszélte magát, hogy engedje át magát Bosnyákovitsnak és neki is, hisz már ugy sem fiatal.

— Ez igaz. De én azt feleltém Bozsenyiknek, hogy ezt semmi szín alatt nem teszem.

— Maga állítólag véres volt?

— Igen, mert Bosnyákovitsot összekarmoltam. A következő tanu Bozsenyik József napszám.

— Ön látta, hogy Bosnyákovits erőszakot akart elkövetni Pillárén?

— Igen.

— És mit mondott ön Bosnyákovitsnak?

— Hogy hagyja az asszonyt.

— És azt is mondta Pillárénak, hogy ne ellenkezzék.

— Azt nem mondtam. Elmentem és Reiterral közöltem a tapasztaltakat, később elmondtuk a dolgot a két Pillár-fiúnak is.

Pillárné szembe mondja a tanúnak, hogy ő akarta rábeszélai, hogy engedje át magát mindkettőjüknek.

A védő bejelenti, hogy van egy tanu, aki látta, hogy Bozsényik egy bizonyos távolságból leste a Bosnyákovits merényletét. Ez a tanu Walterné, aki a Bozsényik leshelődését egy ablakból figyelte meg.

A tanuk kihallgatása és a védőbeszéd meg-hallgatása után a törvényszék Pillár Lajost, az enyhítő körülmények figyelembe vételével, hat hónapi börtönnre ítélte, amely büntetési a vizsgálati fogság által kitöltöttnek vette. Pillár Jánost fölmentették, mert a bíróság nem látta beigazoltának, hogy őcsészét ő bujtotta fel.

SPORT.

† A Przedswit-handicap. A bécsi tavaszi meeting megnyitó főfutóának a Przedswit-handicapnak teherközlése ma megjelent. Lapunk hétfői számában közöltük a saját handicapunkat. Összehasonlítás kedvéért alább adjuk mindkét teherközlést.

	A hivatalos hcp.	Lapunk hcp.-je
Ganache 56	67 kg.	67 kg.
Gomba 56	65 "	67 "
Bogdány 46	63 "	64½ "
Wette nicht 46	63 "	65½ "
Álmos id.	61 "	58 "
Kelet 46	57½ "	59½ "
Per pedes 46	55 "	58½ "
Tip-Top 46	55 "	59 "
Aga 46	54 "	50 "
Mauritius 46	54 "	55 "
Bátor 56	54 "	57 "
Pitt id.	54 "	57½ "
County Kildare 46	52½ "	52½ "
Páratlan 66	52½ "	52 "
Hajadon 46	51 "	53 "
Néni 46	51 "	53½ "
Mirko 46	51 "	53 "
Hipp-Hipp Hurrah 46	50 "	52 "
Pas de chance 4j.	50 "	53 "
Doria 36	49 "	53 "
Katinka 46	49 "	49 "
Marilla 46	49 "	53 "
SanSoucci 46	49 "	46 "
Papacosta 46	47½ "	46 "
Ronacher 46	47½ "	45 "
Sapristi II. 66	47½ "	45 "
Bébé 36	46½ "	50 "
Tick-Tack 36	46 "	49½ "
Vilmos 46	46 "	45 "
Hebe 36	45 "	48½ "
Offensive 46	45 "	45 "
Bálványom 46	45 "	45½ "
Regent 46	45 "	48 "
Dogma 46	45 "	47 "
Jura 46	44 "	46 "
Demeter 56	44 "	41 "
Longchamps 36	43 "	46½ "
Helyes 46	42½ "	42 "
Méresz 46	39 "	39 "

Amint az összehasonlításból látható, a két handicap között nincs nagy eltérés. Annyi azonban konstatalható, hogy a hivatalos handicaper kis elmentmondásban van a szabad handicap-ben kifejezett véleményével, amennyiben Wette nicht-nek az ősi kísérleti versenyben Vollmond-al szemben szenvedett vereségét nem tekintette realisnak. Ezt árulják el a Przedswit-ben taksált háromévesek, mert ha Doria 49 kilogrammot kapott, akkor Vollmond 54 kilogrammal került volna a Przedswit-handicap-be, mely súlyviszonyok mellett Vollmond újból megverné Wette nicht-et. Annyi tény, hogy Ganachenak tulbecsülése következtében kénytelen volt a teherszállat két kilogrammal leszorítani. A háromévesektől eltekintve, jól állanak súlyban Wette nicht, Marilla, Tip-Top és Kelet. A Przedswit ideai győztése ebből a quartette-ből fog kikerülni.

NYILTTÉR.

FISCHER BERNÁT

portál-asztalos,

613

Práter-utca 74.sz. Telefon 60-30.

Téli és nyári kerékpártelek.

Columbia

• legelső amerikai kerékpár
1898 újdonsága a lánc nélküli.

Fodor Károly és társa.

Erzsébet-tér 17. sz.

Telefon 14-18.

KÖZGAZDASÁG.

Az önálló vámtarifa.

Az Országos Iparegyesületben ma este Matlekovics Sándor, mint az egyesület végrehajtó-bizottságának elnöke, felette érdekes előadást tartott az önálló vámtarifáról.

Az előadó mindenekelőtt azt fejtegette, hogy a közös vámterület hívei ismételten azt hangoztatták, hogy a közös vámterület mellett csak abban az esetben küzdenek, ha az az országra nézve méltányos feltételek alatt létre jön, ellenkező esetben azonban igénybe veendők tartják az országnak ősi és a kiegyezési törvény világos szavai által is biztosított jogát.

Nem arról van többé szó, mi előnyösebb az országra, a közös vámterület vagy az önálló vámterület, hanem az az adott helyzet áll előttünk, hogy ha méltányos alapon a közös vámterület nem tartható fenn, mikép rendezkedjünk be az önálló vámterület alapján és mikép létesítsük meg az önálló magyar vámterületet.

Annyi bizonyos, hogy a mostani osztrák-magyar vámtarifának tételei, amennyiben iparcikkeket terhelnek, — még a szerződések által mérsékeltek sem véve ki — oly magasak, amelyeknél magasabbak egy önálló magyar vámterületen semmiesetre nem szükségesek s így a jövődbeli vámtarifa iparvédelmi tekintetben mindenesetre kevésbé elzárkózó, tehát nemzetközi szempontból szabad-elvűbb lehet az eddigi osztrák-magyar vámtarifánál. Ha csak tekintetbe vesszük azt, hogy például a magyar ipar jelen helyzete és legközelebbi fejlődése, valamint a magyar közgazdaság követelménye az egyes árucikloknál leginkább csak a durvább áruknál van érdekelve akkép, hogy a külföldi és az osztrák verseny ellen védessék, már ez magában véve tarifánk kevésbé elzárkózó jellegét, egyszerűsítését és vámkezelésünk könnyebb eljárását fogja követelni. Az önálló magyar vámterület vámtarifája tehát közgazdasági természetéből folyólag nem fog a többi államokkal szemben oly kihívólag elzárkózó lenni, mint amilyen az osztrák-magyar vámtarifa, s így a nemzetközi viszonyok egy magyar önálló vámterületre nézve kedvezőbb alakulhatnak, mint fejlődtek a közös vámterülettel szemben.

A leendő vámtarifa ezen jellegéből indulva ki, az 1903-ig fennálló kereskedelmi szerződések az önálló magyar vámpolitika meghatározásánál nagy akadályul nem szolgálnak. A kormány e szerződések tárgyalásakor, de később is ismételten kijelentette, hogy a fennálló kereskedelmi szerződések a vámszövetség megbontására nem birnak semmiféle akadálytal; különben ez a kérdés oly tiszta, hogy majdnem csak a jóakarát hiánya vethette fel egyáltalában, mint megoldatlan kérdést.

Különben valamennyi szerződésben van egy szakasz, amely a már egyszer szabad forgalomban levő áru ismétli illeték alá vonását megengedi, midőn mondja: „oly belső adók, melyek a szerződő felek egyikében akár az állam, akár a községek és testületek javára, valamely termék előállítását, előkészítését vagy fogyasztását jelenleg terhelik vagy jövőben terhelni fogják, a másik fél termékeit semmi szín alatt sem illethetik nagyobb mértékben, vagy terhelőbb módon, mint a saját terület hasonló nemű termékeit”; ez tehát a közös vámterületnek két területre osztásakor azt jelenti, hogy az Ausztriában egyszer megvámozott német áru, ha Ausztriában szabad forgalomba jött és a magyar vámterületre akar jutni, ugyanazt a vámot s ennél nem nagyobb vagy terhelőbbet fizeti, mint az osztrák hasonló nemű áru. Egyébként ez a kérdés gyakorlatilag régóta tisztába van hozva az osztrák-magyar vámterületen is.

Tisztában lévén a helyzet arra nézve, hogy a fennálló szerződések az önálló magyar vámtarifa megállapításánál nagy akadályul nem szolgálnak, röviden megkivánom jelölni azokat a főelveket, melyek egy ilyen vámtarifa készítésénél irányadók lehetnek.

Mint minden vámtarifában, úgy az önálló ma-

gyar vámterület vámtarifájában is pénzügyi vámokat kell meghonosítani. A pénzügyi vámok természetük-nél fogva fogyasztási adók s ép ezért a fogyasztási adókra alkalmas tárgyak szemelendők ki olyanokul, melyek pénzügyi vámok alá veendőek. Az eddig fennálló vámokhoz fogyasztási közönségünk már hozzászokott s minthogy elég magasak, további változatlan fentartásuk pénzügyi szempontból is megokolt.

Sokkal kényesebb a vámtételeknek védelmi szempontból való meghatározása. Figyelembe kell itt venni általában a fogyasztó közönség igényeit és első sorban azt, hogy a fogyasztók nagy részét a mezőgazdák képezik, akik az önálló vámterület megalakulásával az első időkben az átmenet keserűségeit, illetőleg az addigi biztos osztrák piac megtartására irányzott gondteljes törekvéseket s újabb piacok fölkeresésére vonatkozó munkálkodásokat meg fogják érezni; nem szabad tehát nehéz helyzetüket az ipar védelme okából felállítandó vámok sulya által túlságosan terhelni. E tekintetben nem szabad hinni, hogy a mostan fennálló magas védvámokhoz fogyasztóink már amugy is hozzászoktak s így a magyar önálló vámterület számára ily magasságban megállapítandó vámok a fogyasztókra nézve érezhetőek nem lesznek; mert egyrészt a magas vámok sok esetben csakis piacvédő hatásuk voltak, azaz csak távol tartották a külföldi árucikkeket, az árképzés pedig a belföldi, illetőleg osztrák gyárak versenye alapján képződött. Másrészt azonban előnyére válnék fogyasztó közönségünknek, ha tényleg oly vámtarifát felszabadulna, melyekre iparunknak szüksége nincsen.

Ha valamely vámtételre hazai iparunknak egyelőre még nem volna szüksége, ne terheljük meg vele hiába a mezőgazdát. Például gőzekét nálunk még nem gyártanak, minek tehát ezt a gépet vámmal megdrágítani. Igaz, a közös vámterület eddigi rendszerénél a fennálló vámtarifa ezt a szempontot nem vette figyelembe és mezőgazdánk sok olyan cikket, mely a vámterületen belül nem készült, a vámmal drágábban fizették s így az eddigi hozzászokottsággal meg lehetne védeni az efféle vámtételeket is; ámde, ha saját magunk számára készített vámtarifát, vagyuk gondolni alá azt az osztályt, amely ebben az országban főtényező és melynek prosperálása a hazai ipar felvirágzásának nélkülözhetlen alapja.

Az iparvédelmi szempontból minden egyes esetben meg kell gondolni, vajjon valamely cikket nem képezi-e nyersanyagát, vagy féggyártmányát bizonyos iparnak, melyet tehát vámmal megdrágítani csak akkor szabad, ha esetleg már fennálló iparág védelmi érdeke megkívánja, de akkor azután az így kiszabott vám a nyersanyagot vagy féggyártmányt feldolgozó ipar kész árujára meghatározandó vámjában is kellő kifejezésre kell, hogy találjon.

Az előadó végül az eljárási módozatot ismerteti, amely szerint írásos nyilatkozatok alapján tartandó ankétet fog az országos iparegyesület rendezni.

Közgazdasági táviratok.

New-York, márczius 8. (C. T. B.)

márczius 8. márczius 7.

cents cents

Buza márcziusra	106 ⁵ / ₈	106 ¹ / ₈
" májusra	100 ⁷ / ₈	100 ³ / ₈
" júliusra	92 ¹ / ₄	91 ⁸ / ₈
Tengeri májusra	35	34 ⁸ / ₄

Chicago, márczius 8. (C. T. B.)

márczius 8. márczius 7.

cents cents

Buza májusra	104 ⁸ / ₄	104 ⁸ / ₄
Tengeri májusra	30 ¹ / ₈	29 ⁷ / ₈

Ipar és kereskedelem.

Uj tőzsdeélet. Évek óta vajudik az új tőzsdepalota emelésének kérdése és a tőzsde tanácsa már öt év előtt megbízást kapott a közgyűléstől, hogy tegye meg a szükséges intézkedéseket. A tanács albizottságot küldött ki és műszaki tanácsost alkalmazott és a dolog csak annyiban van eddig, hogy pályázatot irtak ki az épület terveire. Ebben az ügyben a tőzsde legközelebbi közgyűlésén interpelláció lesz, ma pedig beadványt intéztek a tőzsdetanácshoz, amelyben vonatkozással arra, hogy

Paris, márcz. 8. Nyers cukor (88 fok) kész áru 29.25—29.75 frk, fehér cukor márcziusra 32.1/2 frk, áprilisa 32.3/4 frk, 4 első hóra 32.7/8 frk, 4 hóra májustól 30.50 frank. Finomított készáru 102.—102.50 frank.

London, márcz. 8. Jávaczukor 11 shilling, ártartó. Nyers cukor és Jegeszedett cukor szilárd, finomított darabokcukor változatlan. Külföldi tört ártartó, jó üzlet mellett. Jegyezett: készáru 11.—sh., áprilisa 11 sh., május-augusztusra 11.3 sh. Rőpacukor nyugodtan indult és ártartóban zárult. Német (88%) márcz.-ra 9.3 sh., áprilisa 9.4 sh., májusra 9.5 sh., júniusra 9.6 shilling. Határidőzlet: márcziusra 9.3 1/2 sh., áprilisa 9.4 1/4 sh., májusra 9.5 1/4 sh., júniusra 9.6 1/4 shilling.

Olajok.

Paris, márcz. 8. Repceolaj folyó hóra 52.75 frk (= 24.83 frt); áprilisa 53.—frk (= 24.95 frt); 4 első hóra 54.25 frk (= 25.54 frt); 4 hóra májustól 54.50 frk. (= 25.66 frt). Arak 100 kilónként ártendők. Átszámítási árfolyam 100 frk = 47.55 frt.

Hamburg, márcz. 8. Repceolaj helyben 53.—márka (= 31.11 frt). Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.70 frt.

Köln, márcz. 8. Repceolaj májusra (bordóval) 55.—márka (= 32.29 frt). Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.70 frt.

London, márcz. 8. Repceolaj 23.—sh., lenolaj 16.6 shilling, gyapot magolaj 14.9—15.6 sh., terpentin 25.—sh.

Petroleum.

Hamburg, márcz. 8. Petroleum helyben 5.30 márka = 3.11 frt.

Antwerpen, márcz. 8. Petroleum fin. helyben 15.7/8 frank = 7.54 frt.

Bréma, márcz. 8. Petroleum fin. helyben 5.40 márka = 3.17 frt.

Newyork, márcz. 8. Petroleum fin. 70 Abel Fest. Newyorkban 5.90 cents, fin. petroleum Philadelphában 5.85 cents; United Rife Line Certificates áprilisa 82.—; nyers petroleum áprilisa 6.55 cents. London, márczius 8. Petroleum, amerikai 4 1/2 sh., orosz 4 3/8 sh.

Kávész, tea, rizs.

London, márczius 8. Santos, határidő inkább gyengébb, ártartó. Jegyezett márcz.-ra 29.6 sh., májusra 30 sh., júniusra 30.6 sh., szept.-re 30.9 sh., decz.-re 31 shilling. Tea: finom szilárd, egyéb nyugodt. Rizs: igen szilárd, de csekély kereslet.

Fémek.

London, márcz. 8. Réz. G. M. Bräude 50 1/2—50 3/8 font sterling készáru és 50 1/16—50 1/16 font sterling 3 hóra; best sel. 54 1/2—55 font sterling. On: finom, külföldi, 64 1/16—64 1/2 font sterling készáru és 1/285—65 1/2 font sterling 3 hóra. Olom: angol, 12 1/2 font sterl.; külföldi 12 1/2 font sterling. Horgany: külföldi 18 1/2 font sterling. Higany: 7.26 font sterling első és 7.2 font sterling másodikból. Vas: A glasgowi nyersvaspiac ártartóban indult, jó üzlet mellett. Zárlatárak: 46.7 1/2 shilling készáru és 46.10 shilling egy hóra. Cleveland 41.10 shilling készáru és 41.0 1/2 shilling egy hóra; Hematit 49.7 shilling készáru és 49.10 sh. egy hóra; Middlesbrough 51 shilling készáru és 51.3 sh. egy hóra.

KÜLFÖLDI GABONATÖZSDÉK.

Bécs, márczius 8. Daczára a kevésbé buzditó külföldi jelentéseknek, az árak kevéssel emelkedtek. Miután az effektív áru alapján határidő-eladások lehetetlenek, a fedezési vásárlások vannak túlsúlyban. Kötött: buza tavaszra 11.89—11.90—11.88, rozs tavaszra 8.88—8.81, tengeri május-június 5.66—5.65 forinton.

Hivatalosan jegyezett:

Buza tavaszra 11.87—11.89, rozs tavaszra 8.80—8.82, tengeri május-júniusra 5.64—5.65, zab tavaszra 6.89—6.91 frton.

Boroszló, márcz. 8. Buza helyben 18.80 márka (= 11.04 frt) sárga. Buza helyben 18.70 márka (= 10.98 frt). Rozs helyben 14.90 márka (= 8.75 frt.) Zab helyben 15.40 márka (= 9.04 frt.) Tengeri helyben 11.75 márka (= 6.89 frt.) Minden 100 kilónként. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.70 frt.

Hamburg, márcz. 8. Buza holsteini 182—193 márka (= 1069.—11.33 frt). Rozs meklenburgi 140—150 márka (= 8.22—8.81 frt.) Rozs orosz 111—112 márka (= 6.51—6.57 frt.) Minden 100 kilónként. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.70 frt.

Paris, márcz. 8. (Megnyitás.) Buza folyó hóra 28.60 frank (= 13.63 frt). Buza áprilisa 28.60 frank (= 13.63 frt). Buza 4 máj.-jun.-ra 28.25 frank (= 13.46 frt). Buza májustól 4 hóra 27.50 frank (= 13.10 frt). Rozs folyó hóra 17.30 frank (= 8.24 frt). Rozs áprilisa 17.50 frank (= 8.33 frt). Rozs máj.-jun.-ra 17.50 frank (= 8.33 frt). Rozs májustól 4 hóra 17.—frank (= 8.09 frt). Minden 100

kilónként. Átszámítási árfolyam 100 frank = 47.55 forint.

Paris, márcz. 8. (Zárlat.) Buza folyó hóra 28.50 frank (= 13.58 frt). Buza áprilisa 28.50 frank (= 13.58 frt). Buza május-júniusra 28.25 frank (= 13.46 frt). Buza 4 hóra májustól 27.40 frank (= 13.06 frt).

London, márczius 8. Gabona nyugodt, változatlan. Buza 1/2 sh-gel alacsonyabb a múlt héttel szemben. Hozatalok: buza 15.868, árpa 3.801 és zab 78.209 qu. Tengeri helyben 18 sh.

Pétervár, márcz. 8. Rozs helyben 6.80 rubel.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDÉK.

Bécs, márczius 8. Az a hír, hogy a spanyol-amerikai vizsályt sikerült békésen elintézni, kedvező hatást gyakorolt ugyan, de az üzlet korlátolt maradt, sőt gyengülés is állott be, miután külföldi számlára eladásokat eszközöltek. Az üzlet további folyamában osztrák-magyar államvasuti részvényekben volt élénk forgalom, amely csak akkor hagyott alább, amidőn a Times harcziás cikke ismeretessé vált. Zárlatfelé ismét javult a hangulat.

Az előtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 364.—363.15, Anglo-bank 161.—, Union-bank 300.50, Magyar hitelrészvény 380.50 Osztrák-magyar államvasut 341.—341.75, Déli vasut 79.75—80.—Alpesi bánya 153.40—152.25, Rimamurányi vasmű 246.50, Magyar aranyjárdék 122.—, Magyar koronajárdék 99.55, Török sorsjegy 58.—58.25, Német márka 58.75, Adria 219.75—520.—, Tramway 514.—510.

Délelőtt 11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 363.50, Magyar hitelrészvény 380.50, Tramway 511.—, Osztr.-magyar államvasut 341.87, Alpési bánya 152.70, Májusi járadék 102.50, Török sorsjegy 58.10.

A déli tőzsdén: Osztrák hitelrészvény 364.—, Magyar hitelrészvény 381.—, Länderbank 217.50, Unionbank 300.50, Anglo-bank 161.—, Bankverein 269.50, Osztr.-magy. államv. 342.12, Déli vasut 79.75, Elbevolgyi vasut 262.25, Észak nyugati vasut 248.25, Rimamurányi 247.25, Májusi járadék 102.45, Magyar koronajárdék 99.55, Török sorsjegy 58.—, Német márka 58.76, Török dohányrészvény 138.— forinton kötött.

Délután 2 óra 30 perczkor jegyezték: Magyar aranyjárdék 122.10, Magyar koronajárdék 99.50, Tiszai kölcsönsorsjegy 141.25, Magyar földterhermentesítési kötv. 97.35, Magyar hitelrészvény 380.50, Magyar nyereségek kölcsön sorsjegy 159.—, Kassa-oderbergi vasut 192.25, Magyar kereskedelmi bank 1397.—, Magyar vasuti kölcsön ezüstben 100.60 Magyar keleti vasuti állami kötvények 122.10, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 255.—, Rimamurányi vasrészvénytársaság 247.—, 4.2% papírjárdék 102.45, 4.2% ezüstjárdék 102.40, Osztrák aranyjárdék 123.—, Osztrák koronajárdék 102.60, 1860. sorsjegyek 144.25, 1864. sorsjegyek 193.—, Osztrák hitelsorsjegyek 203.50, Osztrák hitelrészvény 364.—, Angol-osztrák bank 161.—, Unionbank 300.50, Bécsi Bankverein 269.50, Osztrák Länderbank 217.50, Osztrák-magyar bank 928.—, Osztrák-magyar államvasut 341.87, Déli vasut 71.75, Elbevolgyi vasut 261.—, Dunagőzhajózási részvény 444.—, Alpési bányarészvény 152.80, Dohányrészvény 132.75, 20 frankos 9.52 1/2%, Császári királyi vert arany 5.69, Londoni váltóár 120.25, Német bankváltó 58.72.

Bécs, márczius 8. (Utőtőzsdé.) A déli tőzsdé zárata után jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 364.25, Magyar hitelrészvény 381.—, Anglo-bank 160.75, Bankver. 270.—, Union-bank 300.50, Länderb. 217.50 Osztrák-magyar államvasut 341.17, Déli vasut 79.75, Elbevolgyi vasut 262.—, Északnyugoti vasut 248.—, Török dohányrészvény 132.—, Rimamurányi vasmű 247.—, Alpési bánya 152.80, Májusi járadék 102.48, Magyar koronajárdék 99.55, Török-sorsjegy 58.10, Német márka azonnali szállításra 58.76. Német márka utimóra 58.76.

Berlin, márczius 8. Májusi járadék 102.50, Ezüstjárdék 102.40, Osztrák aranyjárdék 104.10, Magyar aranyjárdék 103.60, Magyar koronajárdék 100.20, Osztrák hitelrészvény 229.10, Osztrák-magyar államvasut 145.90, Déli vasut 34.90, Bustiehrádi vasut 287.—, Osztrák bankjegy 170.15, Rövid lejáratu váltó Bécsre vagy Budapestre 170.10, Rövid lejáratu váltó Párisra 80.90, Rövid lejáratu váltó Londonra 20.46, Orosz bankjegy 216.50, Olasz járadék 94.10, Laura-kohó 182.50, Harpeni 178.25, Olasz központi vasut 134.10, Török sorsjegy 114.90.

Az utőtőzsdén: Osztrák hitelrészvény 229.10, Osztrák-magyar államvasut 145.90, Déli vasut 34.90, Magyar aranyjárdék 103.60, Disconto-társaság 204.25.

Frankfurt, márczius 8. (Zárlat.) 4.2% papírjárdék 86.95, 4.2% ezüstjárdék 86.95, 4% osztrák aranyjárdék 104.40, 4% magyar aranyjárdék 103.65, magyar koronajárdék 100.15, osztr. hitelrészvény 308.12, osztr.-magyar bank 708 osztr.-magy. államvasut 295.50, déli vasut 70.63 bécsi váltóár 170.—, londoni váltóár 20.457, párisi

váltóár 80-883, bécsi bankverein 230.—, villamos részvény 141.70, alpési bányarészvény 130.30, 3% magyar aranykölcsön 91.70, Északnyugoti vasut 211.— Az irányzat szilárd.

Frankfurt, márczius 8. (Utőtőzsdé.) Osztr. hitelrészvény 308.12, osztrák-magyar államvasut 295.25, Déli vasut 70.63.

Hamburg, márczius 8. (Zárlat.) 4.2% ezüstjárdék 87.10, osztrák hitelrészvény 308.25, osztrák-magyar államvasut 736.—, déli vasut 169.50, olasz járadék 94.60, 4% osztr. aranyj. 104.—, 4%-os magyar aranyjárdék 103.50. Az irányzat gyengült.

Paris, márczius 8. Uj 3%-os francia járadék 102.95, 3%-os francia járadék 104.25, 3 1/2% francia járadék 107.20, Osztrák földhitelintézet 127.50, Osztrák-magy. államvasut 733, Osztr. aranyjárdék 105.60, Déli vasuti elsőbbség 399.—, Török dohányrészvény 286, Alpési bánya 332.—, Olasz járadék 94.30, Spanyol kölcsön 57.68, Meridional 677, Ottomán-bank, 554.50 Jelzalog —, Rio Tinto 707.50, Debeers 690.50, Eastrand 105.50, Chartered 71.—, Randfontein 40.—, Déli vasut 191, Török sorsjegy 100, Lanya.

London, márczius 8. (Zárlat.) Angol consols 112.7/8, déli vasut 7.50, spanyol járadék 57.25, olasz járadék 92.5/8, 4% magy. aranyjárdék 102.25, 4% rupia 63.50, Canada pacificvasut 84.25, leszámítolási kamatláb 2.7/8, ezüst 25 1/16. Az irányzat lanya.

New-York, márczius 8. Ezüst 54.25.

IDŐJÁRÁS.

A m. kir. meteorologiai központi intézet távirati jelentése 1898. márczius 8-án reggel 7 órakor.

Table with columns: Állomások, Légnyomás mm. 700 +, A hőmérséklet Celsiusus szerint, Csapadék mm., Állomások, Légnyomás mm. 700 +, A hőmérséklet Celsiusus szerint, Csapadék mm. Lists various cities like Arvadaraja, Selmeczbánya, N.-Szombat, etc.

Az időjárási helyzetet jellemzi, hogy egy szokottnál erős maximum fejlődött Közép-Oroszországban, ahol a barométer állása 704 mm.-re rug és hogy onnan délnyugati irányban a léghőmérséklet rohamosan emelked, míg minimumát 748 mm.-ol a gombai éjszaki táján éri el.

Lecsapódások mindenütt voltak Oroszország és Franciaország kivételével. Oroszországban kemény hideg van, így Moszkvában — 26°. Franciaországban is aránylag alacsony a hőmérséklet (Biarritzben 10°, Il d'Alzbon havazik), de Közép-Európában enyhe idő uralkodik.

Hazánkban az eső ugy kiterjedés, mint mennyiség tekintetében megcsappant és a nyugati tájakon csak néhány milliméterre szorított.

Délkeleti szelekkel, felhős, enyhe idő várható, az ország nyugati részén esővel.

VIZÁLLÁS.

— Márczius 8-án. —

Table with columns: Feljő, Vizsméret, Vizállás reggel, Áradás, F. apadás, F. apadás, Feljő, Vizsméret, Vizállás reggel, Áradás, F. apadás. Lists various locations like Scharding, Passau, Bécs, Pozsony, Komárom, Budapest, etc.

Letek megvárakoztat: * = Jéges víz; + = 0 felett; - = 0 alatt; < = áradt; > = apadt; ? = kétséges.

Feladv. szerkesztő: Lipossey Ádám.

AZ ORSZÁGOS HIRLAP APRÓ HIRDETÉSEI

Kiadóhivatal:

Minden szó 2 krajczár, vastagabb betűkből szedve 4 krajczár.

Kiadóhivatal:

VIII. ker., József-körút 65. szám.

Előre fizetendő készpénzben, levélbélyegekben vagy postaltalványon.

VIII. ker., József-körút 65. szám.

Ha a hirdető címét is közli a hirdetésben, vagy a választ poste-restante kéri, akkor minden közlés után még 30 krajczár kincstárbélyegilleték is fizetendő. — Czárszerző az apróhirdetést postaltalványon beküldeni, s a szöveget az utalvány szelvényére írni; esetleg közönséges levélben is lehet a szöveget s a levéljegyeket beküldeni. Mindenki könnyen kiszámíthatja az apróhirdetés árát.

APRÓ HIRDETÉSEK ÉS ELŐFIZETÉSEK

az

ORSZÁGOS HIRLAP

részére felvételnek kiadóhivatalunkon kívül (VIII. ker., József-körút 65.) a következő üzletekben:

- I. ker., Járnok-utca 22. **Év. Balászevi György** nagytűzde,
- II. „ Fő-utca 7. sz. alatt **Eisenbach Vilmos.** fűszerkereskedése,
- IV. „ Kecskeméti-utca 14. sz. **Szántó Mór,** dohánytűzde
- IV. „ Harisch-bazár **Dévai József** dohánytűzde,
- IV. „ Petőfi-tér 3. szám **Nemetsek A. J.** dohánytűzde és újságáru.
- V. „ Nagykörön-utca 20. sz. **Löwinger Gyula,** fűszerkereskedése,
- V. „ Dorottya-utca 13. sz. **Well Vilmos,** dohánytűzde
- V. „ Váci-körút 6. szám **Morono Janka,** dohánytűzde
- V. „ Lipót-körút 22. szám **Wollák Zsigmond,** dohánytűzde
- VI. „ Teréz-körút 54. szám **Brauer nővérek,** dohánytűzde,
- VI. „ Andrássy-ut 48. szám **Böhmeczy Ilona,** dohánytűzde,
- VII. „ Erzsébet-körút 50. szám **Heisler Róza,** dohánytűzde.
- VIII. ker., a Nemzeti színház bérh. **Sopronyi V.** dohánytűzde,

s ugyane helyeken mindenemű felvilágosítások készségeesen megadtnak.

LEVELÉZÉS.

Szokat az ajánlatokat és leveleket, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított négy hét alatt címzettje el nem viszi, a kiadóhivatal megsemmisíti. 2178-1

Többeknek. Csakis olyan levelekre válaszolunk, melyekhez a válaszbélyeg mellékelve van. A kiadóhivatal. 1294-1

Apróhirdetések 20 krajczáron alul nem közöltnék.

Intelligens fiatal ember, kinek délután 2 óráig van szabad ideje, szép elegáns és fiatal hölgy ismeretséget keresi, kinek szintén délután van elvételti ideje. Csakis komoly ajánlatok vételnek figyelembe. Leveleket „Erzsébet” cím alatt a kiadóba kérek. 2373-1

Fiatall. 18 tavaaszt látott varróelőny, csinos hivatalnokkal szeretne ismeretséget kötni, ki öt vasár-és ünnepnapok esetjén szórakoztatná. Választ „Idégen kisasszony” név alatt kérek ezen laphoz küldeni. 2900-1

Férfiem az év legnagyobb részét utazással tölti s ritkán van hóm. Ezen ok miatt arra, hogy szórakozás céljából egy intelligens urral ismeretségbe lépjek. A ki kihat erre vállalkozik, az irjon „Szép asszony” alatt e lap kiadóhivatalába, s jelölje a levelet ezen rovatban. 2862-1

Szeretnék megismerkedni intelligens csinos külsővel bíró vigkedéllyel urral. Levelek „Magyar asszonyka” jelleg alatt a kiadóba küldendők. 2976-1

Utolsó! Ismét panasz régi hangja. Vigasz csak a szép napok emléke. Kutyája azóta folyton magával. 867-1

Kolozsvár. Szerencsésen ide érkeztem, az utazás meglehetősen kellemes volt. De most csak az a baj, hogy kedved nélkülözni kell, nem tudom, mikor leszek ismét oly boldog, kedvedt viszontláthatni. Kezelt csokolja Friczi. 3004-1

Xerkules-fürdő. Ma lehetetlen megjelenem, az okat személynesen fogom Önnek közölni. Szerdán délután hízkézz megyek s örülnek, ha Önt felett találhatom. Üdvözli Klótidá. 8008-1

HÁZASSÁG.

Csinos 30 éves izr. özvegy, ki háromezer forint készpénz hozomány-nyal, továbbá szepen berendezett éves lakással bír, 40 éven felüli fővárosi kereskedő vagy intelligens hivatalnok ismeretséget keresi házasság céljából. Szives ajánlatokat „Csengery 1898” alatt kér e laphoz intézni. 2826-2

Csinos izr. Özvegyet óhajtanék 8-9000 forint készpénzhozomány-nyal nőül venni. Hivatalnok vagy a fővárosban 1500 forint jövedelemmel. Választ „T. J. 9” alatt kérek e laphoz intézni. 2950-2

Fővárosban lakó államhivatalnok 3000 forint évi fizetéssel, megfelelő hozomány felett rendelkező izr. hölgy komoly ismeretséget keresi s ebbeli megkereséseket „Főváros” alatt kér e laphoz címezni. 2986-2

Intelligens, előkelő családból származó 28 éves fiatal ember ez utón óhajtt ismeretséget kötni házasság céljából egy szintén intelligens csinos leánnyal. Levelek „Komoly szándék” jelleg alatt a kiadóhivatalba küldendők. 2928-2

Jsmertéség hiányban ez utón óhajtt házasság céljából megismerkedni egy 29 éves izr. váll. hivatalnok, csakis névvel ellátott komoly szándéku ajánlatok vételnek figyelembe. Levelek „S 28” alatt e lap kiadóhivatalába küldendők. 2776-2

ÁLLÁST KERES.

Gargon lakással bíró intelligens urak figyelmébe! Egy intelligens idősebb úri hölgy társaságát szobá-ki keres, esetleg a főzést is elvállalja. Levelet „Tiszta otthon” cím alatt a kiadóba kér. 2840-3

Magyar nemes családból származó intelligens szorgalmas, szép írású fiatal ember, keres segédjegyzői állást. Szives levélbeli megkereséseket kér e lap kiadóhivatalába „Jegyző segéd” jelleg alatt. 2010-3

Úri családból származó fiatal özvegy, a háztartás minden ágában járatos, önállóan is képes azt vezetni, egy idősebb nőnél házvezetőnői állást keres. Szives megkeresést „Szorgalmas” jelleg alatt a kiadóhivatalba kér. 2872-3

Fiatalléány ki a kereskedelmi szaktanfolyamot kitűnő sikerrel végezte, a magyar és német nyelvet ugy szoban, mint írásban teljesen bírja, a gyors-és gépirásban kellő jártassággal bír, állást keres. Szives megkeresést „E. J. 12” jelleg alatt a kiadóba kér. 2978-3

Kereskedelmi szaktanfolyamot kitűnő sikerrel végzett kisasszony, ki jelenleg is alkalmazva van, állását változtatni óhajlja. Szives megkeresést „Yost” jelleg alatt a kiadóhivatalba kér. 2822-3

Nagy gőzmalom (Bácskában) főnökné keres Mátyus 1-en való helyesre. Jó bizonyítványok és teljes szak-értelme megkívántatik. Fizetés egyezség szerint. Ajánlat „Gőzmalom” jelleg alatt kérek ezen laphoz intézni. 2844-3

Correpetitor. VIII. osztályu tanuló, ajánlkozik szerény feltételek mellett. Szives megkeresések a kiadóba kéretnek „Correpetitor” jelleg alatt. 2988-8

ÁLLÁST KAPHAT.

Egy igen praktikus és nagy jövedelmet hajtó vállalkozó 500 forinttal társ keresetnek. Levélbeni ajánlatokat „Biztos jövő” jelleg alatt a kiadóhivatalba kérek. 2793-4

Fővárosi mulatóhely, szép és elegáns megjelenésű fiatal hölgyek alkalmaz a Bullett részére. Ajánlatok „Pezsgő” alatt küldendők a kiadóhivatalba. 2848-4

Pénztárnok és pénzeszedő három és hatszáz forint közpénz-óvadékkal rögtön felvételnék. Czim a kiadóhivatalban. 865-4

Gazdasszony, keresetny, aki egyúttal jó szakácsné keresetnek nyújt bírása okát. Czim a kiadóhivatalban. 8607-4

Ügyes zenésznő keresetnek egy a fővárosban újonnan szervezendő előtöl zenekar részére. Ajánlatokat kérek „Gordonka” jelleg alatt e laphoz intézni. 3002-4

Nevelőnő keresek 7 éves leánykám mellé, a francia nyelvű nyelv tanítására oktatási szükség. Ajánlatok az „G. I.” jelleg alatt e lap kiadóhivatalába küldendők. 2690-4

OKTATÁS.

Nevelőnők, nyelvi és zenei ismeretekkel, sürgősen keresetnek előkelő családok részére. Évi fizetés 400-600 forint. Német nevelőnőket, mindenféle nemzetiségű bonneoktat lelkimértesen ajánl és elhelyez **S. Szegheő Luiza asszony, Budapest, VII., Andrássy-ut 28.** 6559-4

Gyakorlott okleveles gyermekkertész órák adására elemi osztályokra is előkészíti. Czim a kiadóhivatalban. 2402-5

Czimbalmozni! Két hónap alatt bárkit is megtanítok az általános rendszer (methodus) szerint, házánál és házon kívül, nyugtalan vidékre is tanítok pontos és kimerítő magyarázat után (posta fordulat). Czim a kiadóhivatalban. 2850-5

Kitűnő zongora- tanító, ki még néhány szabad órával rendelkezik a t. közönség szives figyelmébe ajánlja magát. Levelek „H. S.” jelleg alatt a kiadóhivatalba küldendők. 2988-5

Fiatall tisztviselő, ki a délutáni órákban szabad elvállal egy-két gimnázista tanuló oktatására mérsékelt díjazás mellett. Czim a kiadóhivatalban. 2714-5

Correpetitornak vagy házitánítónak ajánlkozik egy VIII-ik gimnáziumi tanuló. Megkeresést kér a kiadóhivatalba „Házitanító” címen. 2726-5

TELEK ÉS HÁZ ELADÁS.

Házak eladása. A fővárosi előkelő helyén egy 3 emeletes adómentes sarokház, melynek összes lakoszályai a legnagyobb komforttal van kiállítva, több rendbeli bolti helyiséggel ellátva, jelenleg 9% tiszta jövedelem mellett 80.000 forint lefizetéssel, továbbá közvetlen az **Andrássy** ut közelében egy szintén egy előrangban épített, 3 emeletes adómentes házhoz 9% tiszta jövedelem mellett 50.000 forint lefizetéssel eladó, esetleg budapesti kisebb házakra, úres telkekre elcserélendők. Komoly verőknök, előadónak, esetleg cserélni szándékozóknak nyújt személyesen, vagy levélileg felvilágosítást **Floischnacker, Soma, Wosselenyi-utca 57.** 6601-7

Ujpesten egészen újonnan épült ház, 1250 forint jövedelemmel, 14500 forint eladó. 10 évig adómentes. Bank-ésszer 8000 forint, 4% kamat-törlesztéssel. Czim a kiadóhivatalban. 2691-7

Háztelkek Kossuthfalván, kispesti határánál, 150 és 200 négyzet-öleknél parcellálva, ára 2 forint 30 krajczár 4 krajczár, havi 10 forint, vagy heti 2 forint részletfizetésre kaphatók. Bővebbet **Szcepanovszki Zsigmondnál,** vendéglős, VIII., Nap-utca 13. 6449-7

Gyönyörű fekvésű zugló villa nagyon szép kerttel azonnal szabadkézből eladó. Levelek „Arnyékos” jelleg alatt a kiadóhivatalba küldendők. 2972-7

ELADÁS.

Butorok alig hasznáiba, faragott háló, ebédő, ottomány, ingaóra, 6 db valódi borsókák, egy varrogó darabonkint is igen jutányos árban eladtnak, **Vörösmarty-utca 58. sz. I. 18.** 6557-8

Gyönyörű bársony mantille, most érkezett Párisból, sejtymen sejtymen díszes, magas gallérral 90 forint eladó. E felöltő még egyéden egyszerű sem volt hasznáiba. Czim a kiadóhivatalban. 2909-8

Régi faiskola teljes felosztása miatt eladók: **Diszsonerjék,** a legkiválóbb fajokban, igen erős 9 forint 100 darab. **Diszák** erős 20 forint 100 db, alma-és kört-vadonok, erős, 3 évesek 40 forint 100 db. **Rózsák,** a legkiválóbb fajokban 12 forint 100 db. **Szörgegyökerek** 90 forint 100 db. Czim a kiadóhivatalban. 2952-8

Sakatos és kerékpárjavító műhely, teljesen felszerelve, jó forgalmu helyen, olcsó áron eladó. Czim a kiadóhivatalban. 2882-8

Valódi Quendingburgi takarmány-répmag, elsőrendű termelőből, ólmozva, 18 forintjával 100 kgként helyben eladó. Czim a kiadóhivatalban. 2856-8

Edison féle Fonográf, valódi amerikai; óraszerkezettel még egészen új, 40 db viasz hengerral külföldi és amerikai művészek darabjaival olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalban. 2922-8

Szatócsüzet jó pálinkaméréssel a főváros egyik leg-öténkebb forgalmu helyén, családi körülmény folytán azonnal olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalban. 2924-8

Egy nyolcz lőerejű gőrséplő garnitúra, Clayton és Shuttleworth gyármány, három év óta használatban, jutányosan eladó, esetleg részletfizetésre. Ebbeli levelek „Cséplőgép” alatt küldendők e laphoz. 2942-8

Diófából készült, faragott, két ajtós kredenz azonnal eladó. Czim a kiadóhivatalban. 2981-9

VÉTEL.

Jó karban levő zongorát keresek megvételre. Ajánlatok „B. J.” jelleg alatt a kiadóhivatalban küldendők. 2702-9

Nagy könyvszekrényt keresek megvételre. Ajánlatok a kiadóhivatalba küldendők **Olcsó könyvszekrény** jelleg alatt. 2394-9

Házat óhajtok venni a Krisztina-városban, földszintes kis házat, egy család részére. Ajánlatokat kérek árral „Földszintes ház” jelleg alatt a kiadóhivatalba. 2448-9

A Teréz- vagy Erzsébetvárosban keresek egy lakást, melynek házat 18-20 szobával megvételre. Ajánlatot kérek „Nemzet” címen a lap kiadóhivatalba címezni. 2902-9

Rákospalotán egy nyaralót, szép kerttel, a főváros közelében keresek megvételre. Ajánlatot „Rákospalota” jelleg alatt a kiadóhivatalba küldendők. 2902-9

Pianinót keresek megvételre. Ajánlatok „Pianino” jelleg alatt a kiadóhivatalba küldendők. 2902-9

KIADÓ SZOBÁK.

Külön bejárátu utcái szoba, szép bútorral a Józsefvárosban azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 2902-9

Utcai szoba elegáns bútorral, külön bejárattal, kitűnő elhelyezéssel azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 2902-9

25 frtért teljes ellátást nyer egy fiatal úr kúria bejárati szobájában az Erzsébet-körúton. Czim a kiadóhivatalban. 2902-9

Belvárosban kiadó egy csinosan butorozott szoba. Czim a kiadóhivatalban. 2902-9

Szépen butorozott udvari szoba intelligens családnak azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 2902-9

Magyar színház közelében egy 2 ablakos utcái szoba, szép berendezéssel, külön bejárattal, földszinti használatú, havi 25 frtért kiadó, esetleg teljes ellátás is kapható. Czim a kiadóhivatalban. 2902-9

Különbejárátu (lépcsőházból) szépen butorozott szoba, külön bejárattal azonnal kiadó egy intelligens családnak. Czim a kiadóhivatalban. 2902-9

2 udvari szoba butorozva a Ferenc-körúton intelligens családnak azonnal kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 2902-9

Igen csinos fiatal özvegnél a Lipótvárosban, szép utcái szoba I. emeleten március 15-re kiadó. Szives választ „Barna özvegy” alatt kérem e laphoz intézni. 2902-9

LAKÁS KERESTETIK.

Keresek egy vagy két szobás a lépcsőházból külön bejárattal ellátott butorozott lakást. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek „Alkalmos lakás” cím alatt. 2902-11

Egyszobás lakás március 15-ére keresek a Teréz- vagy Józsefvárosban, kb. 180-200 forint évi bérrel. Ajánlatot kérek a kiadóba „G. M.” cím alatt. 2902-11

Május 1-ére 6 szobából és minden hozzátartozó mellékhelyiséggel ellátott lakást keresek a Ferencvárosban. Ajánlatokat az ár megjelölésével „Május 1” jelleg alatt a kiadóhivatalba küldendők. 2914-11

Péczelem keresek egy két szobából és konyhából álló lakást. Ajánlatok az évi bér megjelölésével „Hivatalnok” jelleg alatt a kiadóhivatalba küldendők. 2902-11

Lakást keresek az Üllői-út közelében, mely álljon 4 szobából és hozzá tartozó mellékhelyiségekből. Ajánlatokat kérek „A szoba” cím alatt. 2408-11

Szépen berendezett udvari szobát keresek április hó 1-re a Teréz-körút közelében. Czim és árral ellátott szives választ „Orvosnövendék” jelleg alatt kérem e laphoz címezni. 3010-11

SZOBA KERESTETIK.

Szépen butorozott udvari szobát keresek a Józsefvárosban. Ajánlatokat az ár megjelölésével „M. G.” jelleg alatt e lap kiadóhivatalába küldendők. 2902-12

Utcai szobát szép berendezéssel lehetőleg földszoba használatú lakást keresek a Nemzeti színház közelében. Ajánlatok „Március 15” jelleg alatt a kiadóhivatalba küldendők. 2970-12

Lakást keresek teljes ellátással intelligens izraelite családnak. Ajánlatokat kérek az ár kitételeivel „Barátságos” címen a kiadóhivatalba. 2694-12

Szépen butorozott szobát keresek fiatal özvegnél. Ajánlatot kérek „Tiszta szoba” címen e lap kiadóhivatalába címezni. 2782-12

KIADÓ LAKÁSOK.

Kiadó az Andrássy-úton, egy elegáns nagy urasági lakás, mely 6 szobából áll és a hozzátartozó mellékhelyiségekből. A lakás május 1-re lesz kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 2290-13

HITEL-PÉNZ.

Amortizációs kölcsönöket budapesti házakra és telkekre I., II., III. helyre 10, 20, 30, 40 és 50 évre, minden előzetes költség nélkül, közvetlen a leg rövid idő alatt, eüklő fővárosi intézmény, csekély utólagos honorárium fejében. Teleknyitvi kivonati és kataszteri bírtokv szükséges. Ertekezhetni d. u. 1-3-ig. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 850-14

KÖNYVEK.

Eladók könyveket, világhírű írók műveit, olcsón. Czim a kiadóhivatalban. 1772-15

Jókai összes műveit szeretném megvenni olcsó áron. Ajánlatokat a kiadóba kéretnek Jókai művel cím alatt. 2392-15

KIADÓ BOLTHELYSÉGEK.

Kiadó bolthelyiséget keresek május 1-ére. Levelet „Dohánytűzde” jelleg alatt továbbít a kiadóhivatal. 1000-17

Műhelynek vagy raktárnak alkalmas pincoz-helyiség kiadó a kiadóhivatalban. 2692-17

Régi jó hírnévnek örvendő nyári vendéglő kerttel azonnal kiadó. Olcsó házbér, szerződés, díjazás, szükséges tőke 6000 forint. Választ „Jó üzlet” jelleg alatt a kiadóhivatalba kérek. 2902-17

KÜLÖNFÉLE.

Egy ügyes nőruha szabónő elfogad elegáns utcái ruhákat 6 forintért, esetleg házhoz 1 forint 50 krajczárért. Czim a kiadóhivatalban. 2500-18

A legjobb magyar élelmez a „Üstökös”. Most sorra közli pompás karrikatúrában a nevezetesebb írókat és művészeket. 2902-18

Egy igen nagy jövedelmet hajtó, kedvelt gyümölcs természetű szőlő igen nagy jövedelmet hajtó, kedvelt gyümölcs természetű szőlő keresetnek olyan földbirtokos, ki hajlandó az elvett előnyök ellenében földet bocsátani rendelkezésre. Czim a kiadóhivatalban. 2902-18

Kerestetik egy fodrásznő három fej jutányos áron való földműveléshez. Czim a kiadóhivatalban. 2902-18

Igen ügyes gyermekruha-varrónd szerény díjazás mellett ajánlja magát házakhoz, elvállal házon kívüli munkát is. Megkeresést „Kitűnő szabás” jelleg alatt a kiadóhivatalba kérek. 2374-18

MINDENFÉLE.

Szines frakkok. Párisban a télen újból divatba akarták hozni a szines frakkokat, miután ezzel nyolcz évvel ezelőtt hasztalan tettek kísérletet. Akkor sok bált rendeztek, amelyeken a fekete frakkot teljesen mellőzték. E kísérletek már az újság kedvéért is hatottak. Leginkább tetszettek a kék és ibolyaszínű frakkok, az új divatnak a kedvelői azonban inkább a veres frakkokat akarták divatba hozni. Ez azonban nem igen sikerült. Szines frakkban csak akkor jelenhetik meg az ember, ha a ház urője azt kívánja. A szines frakk tartozéka térdig érő nadrág, hanem ilyen öltözékben még a színházban sem igen mertek megjelenni, még kevésbé az utcán és nyilvános helyen vagy éppen a templomban esketésnél. Az idén sem tudták megkedveltetni a szines frakkokat. A hangulat ellene van az újításnak, mert az a vélemény, hogy csak a fekete frakk ad előkelő és ünnepélyes megjelenést s emellett minden alkalomhoz illő. Az előkelő párisi klubok tagjai most az utolsó kísérletet teszik a szines frakkokkal. Legközelebb az operaházban igen sokan ilyen frakkokban jelennek meg. Az bizonyos, hogy feltűnést fognak kelteni s a figyelem feléjük fog fordulni, de hogy megkedvelik-e most már a párisiak a szines frakkokat, az kétséges.

Drága kutyák. A kutyáknak is megvan a maga divatja; ma a vizslák ára szökik magasra az állatbörzén, holnap már a lompos szőrű agarak ára emelkedik; legutóbb a Foxterier lett a leginkább keresett árucikk. Ezeket a mérges és szenvedélyes ebeket rókák üldözésére használják s az apró szörnyetegekért mesés pénzt adnak a sportkedvelők. Mr. Redmond, Anglia leghíresebb Foxterier-tenyésztője 7000 forintért adott el egy diszpéldányt. Mr. Buridye, elsőrendű angoltenyésztő hasonló, sőt magasabb árat is elért. Mr. Harisson a napokban fizetett egy „Joker” nevű kutyáért 500 forintot; mr. Geo Raper egy „Ringcraft” nevű kutyáért 960 forintot kapott; báró Bornnak Abdel Pius nevű hét hónapos kutyájáért 2000 forintot kínáltak, de ő ezt az ajánlatot el nem fogadta.

Gyalog Oroszországon keresztül. Walter Lodian amerikai mérnök az a bátor vállalkozó, aki gyalog járta be Oroszországot. 1896. márcziusban indult el a Csendes-tenger partjáról, Wladivostokról és a Keleti-tengerig az egész orosz birodalmat begyalogolta. 1896. augusztus havában már elérte a Baikal-tavat. Innen Tomskba ment az Ural-hegységen keresztül és Ufán, Szamarán és Moszkván keresztül Pétervárra ért, ahová 1897. novemberben érkezett meg. Pétervárról két hónap és hat nap alatt Varsóba ért és két napi pihenés után tizenegy nap alatt Alexandrovón keresztül Rigába ment vissza. Az egész ut Wladivostoktól Alexandrovóig huszonegy hónapig és tizenhat napig tartott. Utját megkönnyítette herczeg *Chilkov*, az orosz vasúti miniszter, aki megengedte Lodiannak, hogy *mindenütt a vasúti töltésen menjen*. Baleset sehol sem érte. Élményeit napról-napra feljegyezte és otthon Amerikában adja ki. Érdekes, hogy utjában több öltönyön kívül két gummiból való esőköponyvet és két pár erős csizmát koptatott el.

Törpék hajnala. A törpék, akikről azt a hírt terjesztették, hogy végre kipusztultak, újból fölbukkantak Amerikában a felső Amazon vidékénél, a Rio Negro forrásai körül. Az ujonnan fölfedezett törpék legmagasabbja négy láb és nyolcz hüvelyk. A fölfedező, — *Sullivan* bostoni tudós — leírása szerint borzasztóan rutak. Elül és hátul puffadt testük, karjaik roppant vékonyak, lábaik gölyaszzerűek. Testbőrük fényes, vörös, hajuk nemkülönb. Az említett helyeken kívül Venezuela földjén és Braziliában is találhatók ilyen félemberek. Érdekes, hogy ezeket a most megtalált törpéket Humboldt Sándor fedezte föl, körülbelül száz esztendő előtt, délamerikai utazása közben. Helyesebben, ő csak hírust hallotta, hanem, mivel maga már nem járhatott utánuk, csak följegyezte a hallott hírt. Ezen a nyomon indult el most Sullivan és vállalkozását szép eredménnyel fejezte be. Ámbár sem a tudománynak, sem az emberiségnek semmi szüksége sincs a törpékre. Legföljebb a panoptikumoknak.

AZ ÚJ ZRINYIÁSZ

(Politikai és társadalmi tréfás rajz.)

Irtá: MIKSZÁTH KÁLMÁN. (19)

Radován diák vette a kalapját s eltávozott az üzenettel Rózerékhez. Magukra maradván, komoly arcot vágott Alapi.

— Abban az ügyben jöttem, bátya.

— Igen, most délután lesz a tárgyalása a Nemzeti Kaszinóban, de nem igen értem. Hát mi a substratuma?

— A dolog következőleg történt — kezdé Alapi. — Mi a Juranicsal lehet vagy kéthete egy este benéztünk az orfeumba, ott egy kissé borozgattunk is, néhány ismerős odaült az asztalunkhoz, vígan beszélgettünk, amint egyszerre arra lépeget valami báró Perjessy Mihály, egy tejeles száju siheder. Hitták néhányan, hogy üljön közénk. Azt mondja gögösen: Nem ülök olyan asztalhoz, ahol nem mindenki kóser ember. Hát ki nem kóser? — kérdik. Hát az Alapi ur — mondja és tovább megy. Kérdezem a szomszédjaimtól, mit jelent az, hogy nem vagyok kóser; ezek aztán magyarázzák, ki jól, ki rosszul, míg végre megérttem, hogy azt jelenti, mintha nem volnék becsületes ember. Ejnye, szedte-vette czinegége! kiáltom dühösen, hozzatok hamar kardokat, de bizony nem voltak ott kéznél kardok, de a báró is eltűnt. Az asztaltársak megnyugtattak, hogy se baj, küldjek el hozzá reggel segédeket, mert ez így szokás, aztán azok majd megállapítják, hol és mikor kell megverekedni és kiállítják a jegyzőkönyvet. Hát az mi? Hogy t. i. a jegyzőkönyv? Mondták, hogy ilyet minden verekedés után ki kell állítani, mert ez bizonyítja, hogy az ember becsülete korrekt.

— Ostobaság! — vágott közbe Zrinyi. Hiszen akkor nekünk egész bibliothékákkal kellett volna föltámadnunk.

— Reggel aztán elküldtem a báróhoz Juranicsot és Patacsicsot; a báró is megjelölt két embert, akik azt mondták az enyéimnek, hogy a báró nem verekszik meg velem, mert elintézetlen ügyem van. No, ha nem verekszik meg, mondám, öltönn magára szoknyát és szagoljon otthon az anyja mellett rozsmaringot.

— És aztán?

— Most aztán minden abbamaradt, míg nem tegnapelőtt megjelent az újságokban, hogy ki akarnak ballotirozni a kaszinóból.

— Mi az a kiballotirozás?

— Én se tudtam, megkérdeztem; azt mondták, hogy az annyit jelent, mintha kilökénének a kaszinóból.

— De hisz ez semmi. Mert ha oda nem megysz, hát ki nem lökhetnek. Nagy számak ezek a mostani emberek. És én kezdem is már pedzeni, hogy miben sántikálnak. Mikor ide jöttünk, mingyárt az első napokban behoz a szállodámbeli portás egy kártyát melyen egy ismerős miniszter neve áll, a kártya egyik füle be volt hajtvva. Minek ez a papiros? kérdezem a portástól. „A miniszter ur látogatást tett önnél ma.” Én nálam, hiszen egész nap itthon voltam, nem láttam én egy fiát se. A portás nevetett: „Hát persze, ő maga nem volt fenn, de a kártya az éppen annyi, és ha most már méltóságod akarja visszalátogatni, hát szintén küld egy ilyen behajtott füle kártyát.” Hát hallottatok már ilyen marhaságot, hogy két papiros találkozik két ember helyett. Én hát azt sejtem, Gáspár öcsém, hogy valami kártyára rá írják a nevédet és azt lökik ki a kaszinóból; mert igazán nevetséges szokásaik vannak.

E pillanatban megcsendült a telefon a másik szobában; Radován diák, aki egyedül

értett az ördögös ládikához, nem lévén otthon, Zrinyi odaszólt az egyik alabárdosnak, mert mint otthon Csáktornyan vagy Szigeten, most a bankban is mindig két alabárdos áll az ajtajánál.

— Eredj, Mihály, szólíts valakit, hogy telefon-hírt átvegye. Kis vártatva bejött nagyhajlongva Zrinyi Mór.

— A kaszinóba várják méltóságodat az Alapi-ügyben, hogy azonnal méltóztassék jönni.

— Ülünk hát kocsiba, Gáspár, majd elmondod utközben a többit.

Tényleg az „Alapi-ügy” foglalkoztatta most a közvéleményt s a becsületbiróság mai tárgyalása elé nagy érdeklődéssel tekintett a közönség, mely szereti az ilyen eseményeket. Mert azok a nagy vadak, akik itt ejtetnek el, gyönyörködtetik a nagy közönséget. Ép úgy, mint Spanyolországban a viadorok kezei által elpusztuló bikák. Más bikát! ordítja a közönség, ha az egyik elvérzik. A mészáros is sok bikát megöl, de azok a bikák nem érnek semmit — csak azok, akik a színtéren buknek el.

Alapi pedig úgy jutott a krédóba, hogy a fiatal báró Perjessy vonakodott neki elégtételt adni — mert, mint mondá, elintézetlen ügye van.

E nyilatkozat hirtelen elterjedt a gentleman körökben. Elintézetlen ügye van! Hajrá! Hol van? Merre van? Ide vele!

A dologtalanok, mint a sáskeselyűk, ráereszkednek egy ilyen elintézetlen ügyre.

Hát ki is ásták hamarjában. Egy lap ugyanis azt irtá vagy kéthónap előtt, még a megérkezés mézes napjaiban, hogy Alapi Gáspár voltaképen nem halt meg Szigetvárnál, hanem valamiképen elmenekült, mert 1572-ben, tehát Zrinyi eleste után jóval, ő volt a horvát hadsereg vezére, amikor elfogta a híres „parasztkirályt”, Gubec Mátyást, sőt később horvát bán is lett. Lehetetlen tehát, hogy Szigetvárnál feltámadt volna ez az ur. Semmi köze Szigetvárhoz. Alapi ur minden, valószínűség szerint, egy ügyes csaló. Ha igazán ama nagykemléki Alapi Gáspár, akkor a barátait teszi lóvá, elhitetve, hogy velük halt meg, — mikor és most rá nézve előnyös; vagy ha tényleg velük halt meg és velük támadt fel, akkor egyáltalában nem Alapi.

Ez a közlemény feledésbe ment, elcsuszott akkor, s a nagy nemzeti lelkésedésben Zrinyi, főembereivel együtt, simán bejutott a Nemzeti Kaszinóba. Most egyszerre földeriti báró Perjessy az esetet és ott fekszik a magas testület bonczasztalán a Perjessy-féle konfliktussal együtt, tehát két elintézetlen ügy. Csudálatos lendülettel és vehemenciával vitáztak. Széchenyi István a falról hallgatta őket.

A kaszinó könyvtárnoka a homlokát tapogatta, azt hitte megörült és víziókat lát, midőn a legkoczkásabb nadrágu magas uraságok könyveket jöttek keresni, krónikákat, történelmeket s bujták nagy mohósággal, lelkendezve. Néhányan, a hevesebbek, kiballotirozási indítványt nyújtottak be.

A Zrinyi-csoport hívei, akikben még a kegyelet dolgozott, elleneztek a botrányt és azt kívánták, hogy egy becsületbiróság hozzon előbb több világosságot az ügybe; a formát könnyű megtalálni. Az ő kiindulási pontjuk az volt, hogy Alapi, nem lévén hozzászokva a XVI-ik században a lap-olvasáshoz, nem vette észre az inkriminált közleményt; barátjai szintén nem voltak lap-olvasók, tehát ők se moncnatták meg neki; nagyon eleinte történt; föl lehet tenni tehát, hogy Alapinak csakugyan nem volt tudomása a hírlapi sértésről. Igaz ellenben, hogy a történelemben előforduló adatok súlyosan esnek

latba Alapi ellen és igen kellemetlenül érintik a kaszinó leghiggadtabb köreit is, különösen mehezen reperálható mulasztás, hogy a Perjéssy eset után annyiba hagyott mindent, ahelyett, hogy rögtön becsületbírótság elé vitte volna a dolgot.

A kiballotirozási indítványt visszavonták ideiglenesen s miután Perjéssy is beleegyezett, a becsületbírótság megalakult. Egyik tagja Zrinyi volt, aki, amint látjuk, későn érkezett s sietve ment a tárgyaló terembe, Alapit kívül hagyván, ha szükség lenne felvilágosításaira.

— Már várnak ott bent — mondá Kricsi gróf, egy nyurga fiatal ur, ki a ruhatár felé sietett. Der arme Kerl, dieser Alapi!

— Miért sajnálsz? Mi történhetik vele? kérdé könnyedén Zrinyi.

— Disqualifikálják, bruder.

— És mi baja lesz ettől? Mit jelent az? Mert én nem tudom ezeket a mizimázi fogalmaitokat.

— Hát senki se fog vele többé megverekedni.

— De hisz az jó neki, te bolond. Egy ember, aki verekedhetik, de ő vele nem verekednek. Ezt már másodszer hallom. Legyen hát esetek, hogy ilyeneket beszéltek.

Kricsi gróf vállat vont; csudákozó grimace-okat vágott és lefelé indult a lépcsőkön — Zrinyi pedig eltűnt a tanácskozási terem ajtajában.

(Folytatása következik.)

KÉT ASSZONY

BARANCZEVICS SZ. KÁZMÉR REGÉNYE

oroszból fordította SZABÓ ENDRE (48)

Afanászjevics Illés ötvenezer rubelre szóló chee-et adott neki. Bargyin, ilyen összeg birtokában, azt hitte, hogy nagyszerűen töltheti el a nyarat külföldön.

— Páris, mint Páris — gondolta, hanyagul szemlélve az újságot — hanem jó volna elszaladni Monacoba s ott szerencsét próbálni. Hátha megcsipném a szerencsét és nyernék egynehány százezer frankocskát? Ki tudja? Szerencsétlen vagyok a szerelemben, következőképpen szerencsésnek kell lennem a játékban.

Egy pillanatra feltűnt emlékezetében az Anna alakja. Kinyújtózott, behunyta szemét és édesen sóhajtott. Azzal kellene Párisba utazni, az volna csak jó! Nagyszerű leányka! Mily nyugodtan, szeliden hallgatta meg az ő vallomásait! Mily egyszerűen mondta: „Nős, mit lehet itt tenni: önnek teljesítenie kell kötelességét és meg kell házasodnia.“ És nem hagyta őt ott, hanem ott maradt; tovább is csak oly kedves, egyszerű, tiszta volt! Kristálytisztalélek!

Bargyin szívesen gondolt vissza Annával történt utolsó találkozására. Pedig mikor erre a találkozásra elindult, nagyon rosszul érezte magát. Érezte annak a bűnét, hogy viszonya lévén Olgával, mégis meg akarta hódítani azt az ártatlan leánykát. De az Anna őszintesége őt is rögtön felbátorította s elbeszélte annak mindent, mindent. Csak egy körülményt hallgatott el, amely, az ő véleménye szerint, nem érdekelhetett olyan tiszta leánykát: nem mondta meg, hogy kényszerítik őt a házasságra, hogy csak azért házasodik meg, hogy el ne essék az örökségtől. Minek is beszélt volna neki pénzről, az élet prózájáról? Jobb, ha az semmit sem tud ilyenmiről. A kristálytisztalélek! Aztán a vallomás is eléggé poétikusan sikerült. Az ember elragadtatta magát s ezért meglakol egész életére terjedő boldogtalansággal. Legutoljára úgy járt a Berthen Annával, mint egy kiábrándult, roppant boldogtalan ember. Beszéde érzelmes, magasztos volt, nézése csupa fájdalom, nehezen szedte a lélegzetet és kétségbeesetten kapkodott a fejéhez. S meg kell adni az igazat, hogy őszinte volt, őszintén szerette azt a leánykát s kész lett volna azt akár azonnal elvenni.

— Kegyed visszakérte az arczképét, tehát visszaadtam — szolt, mikor elbucszott — de adjon helyette nekem valami egyebet, amely visszaemlékeztesse engemet életem legboldogabb pillanataira.

— Minek? — felelt az mosolyogva — hiszen önnek legjobb engemet mentől hamarabb elfelejteni.

— Soha! — kiáltott fel ő — soha sem felejttem el kegyedet. Meglehet, hogy megszeretem a feleségemet, de szívem mélyében mindig csak kegyed lesz, egyedül. Adja nekem ezt a kis gyűrűt.

— Nem — nevetett ő — ez már érzélgés. Nem adom. Kezet szoritunk, azzal Isten önnel!

— Örökre?

— Hát hogy másképen? — csodálkozott Anna.

— Kegyed nem szeret, soha sem szeretett — kiáltott ő fel erre keserű hangon, míg Annának kezét csókolta.

És erre gondolt most vissza Bargyin. Eszébe jutott az a kis, finom fehér, bársonyos kéz. Visszaidézte emlékébe Anna alakját, amint az a balkonon fehér ruhában állt és nézte a galambok röpkedését. A tiszta, platonikus érzelmek helyét azonban hamarosan tisztátalan gondolatok foglalták el; arról kezdett ábrándozni, hogy milyen derék dolog volna, ha Anna az ő szeretője lehetne. S mentől nehezebbnek mutatkozott az ábránd megvalósítása, annál makacsabbul ragaszkodott hozzá.

Alacsony homloku arcán önelégült mosolygás volt látható, apró szeméi hol kigyultak, hol kialudtak.

Nemsokára alvó szuszogás ébresztette fel Olgát gondolataiból. Bargyin összehuzott lábakkal aludt az újságjai közt.

Olga felkelt s csendesen járni kezdett fel s alá. Szomjazott, de vizök nem volt. Az állomásokon a vonat csak rövid ideig állott. Olga látta, hogy a szakaszok ablakain kihajoltak az utasok és sürgető szavakat intéztek a pinczerekhez. Két-három pinczér alig győzte a megrendeléseket teljesíteni s megtörtént, hogy a kiürített poharakat és egyéb edényeket az utasok tovább vitték magukkal.

Olga nem akart a férjének szólni, mert felfogadta magában, hogy semmit sem fog tőle kérni, tehát roppant szomjuságot érzett.

Megállva az ablak mellett, újra nézte a mezőket. A szürkületben a távolság egy sötét folthá olvadt össze, a jegenyefák, mint egy-egy óriás, álldogáltak mozdulatlanul, a bokrok pedig földhányásoknak látszottak.

— Isten veled, Oroszország — gondolta Olga, bánatosan ingatva fejét — vajjon viszontlátlak-e majd?

S újra valami nyomasztó, nyugtalanító érzés vett rajta erőt.

A szakasz ajtajában egy kondoktor vörös bajszos arca tűnt fel.

— Bitte, Herr Konductor, bringen Sie mir Wasser — mondá Olga, nagy hirtelen összeszedve ezt a német mondatot.

— Schö-ön, felelt vontatottan a kalauz és eltűnt.

A vonat pedig szalad, szalad, oldalra fordítva a kocsikát hol jobbra, hol balra, a sötétség pedig egyre sűrűbb, betölti már a szakasz minden helyét. A sötétben alig lehet kivenni a Bargyin kinyújtózott, alvó alakját, csak a kélője látszik még, mint fehér folt a sötétben.

Bargyin most már hortyog, időnkint összesicskorítja a fogát s ámbár Olga ismeri ezt a szokását, most mégis fél attól. Leül, hátra dől a pamlagon és állhatatosan nézi a férjét.

Nyílik az ajtó s gyorsan bejön a bajszos kalauz; valamit dörmög, gyufát serczeit, meggyújtja a lámpát s ráhuzza arra a zöld szövet-ernyőt. A szakaszban kellemes felvilágosság terjed. A kalauz udvariasan lehajlik Olgához s valamit mond neki, amiből az csak annyit bír megérteni, hogy a legközelebbi állomáson be fog küldeni egy pinczért. Aztán elmegy épen olyan gyorsan, mint ahogy jött.

Olga az új világitásnál újra a férjét nézi. Bargyin homloka a ráesett zilált hajtól még kisebbnek látszik. Néha úgy tetszik Olgának, hogy a férje fel-felnyitja egyik szemét, de csak alig; ilyenkor ő újra az ablakra néz, ahonnan hűvös nyár-éji lég áramlik be, fűszerezve szénailattól.

A vonat meg szalad tovább s a kerekek ütemesen zörögnek a síneken. mintha mindig egy szót ismételnének: „miért ez?“

— Miért ez? miért ez? miért ez?

— Miért mentem én férjhez — gondolja Olga — Miért nem hallgattam Vjérára? Akkor még nem volt késő. Pedig hogy kért: „velem fogsz lakni . . . bérelünk egy szobát . . . nagyon jó lesz; ha meglesz a gyereked, együtt fogjuk nevelni.“ Igen, ez jó lett volna . . . Nem volnék senkinek sem lekötözve . . . különösen nekí. Mert ez a helyzet nekem mindig nehezebb. Dolgoztunk volna. Vjéra állást kapott volna, én pedig . . . Ugyan mit csináltam volna én? Mit tudok én? Semmit. A piacra varrni, mint ahogy Nágya tette, vagy skatulyákat ragasztgatni, mint Iványics Szokratész? De én még ahhoz sem értek. Nekem még előbb tanulnom kellene s addig a hugom nyakán élni. Azután meg . . . nem, nem, ez az élet nem nekem való. Én nem tudok szegénységben élni . . . gyűlölöm a szegénységet . . . Akármire képes vagyok, csak szükségem ne érezsek. „Te eladod magadat — mondta Vjéra — gondold meg: mily szegény ez!“ Igen, meg lehet. De ha szegényt nem akartam volna érezni, akkor ugy kellene élnem, mint Vjérának: tanulni, küzdeni . . . megkeresni a kenyeremet. Mit tegyek, ha egyszer nem tanultam semmit, nincs sem kedvem, sem kitarításom, semmi? Nem, kedves Vjéram, a mi utaink egészen eltérők; hadd jöjjön, aminek jönni kell.

A vonat futtában hirtelen megállt, úgy hogy Olga hátra zökkent ülésében. Az állomás udvarán gyors léptek és szavak hallatszottak. Olga kinéz az ablakon s közvetlen előtte egy alacsony, frakkos embert lát egy tálczával, amelyen gyümölcsök, sütemények és frissítő italok vannak elhelyezve.

— Bitte, geben Sie mir Limonade! — szól Olga.

— Schö-ön.

A pinczér felnyit egy üveget, ügyes mozdulattal megtölt egy poharat limonáddal s feladja. Olga alig ér rá ledobni egy márkát, mikor a vonat újra elindul.

(Folytatása következik.)

Üdvös tanács.

Köhögésnél, rekedtségnél, a torok és légzési szervek működési zavarainál **Egger biztos hatású**

Mellpasztillái

veendők. (1 doboz 50 kr. és 1 frt. Próbadohoz 25 kr.) A gyomor rendetlen működésénél radikális hatásúnak bizonyultak **Egger szoda pasztillái**. (1 doboz 30 kr.) Mindkét szer kapható minden gyógyszerertárban. — Fő- és szétküldési raktár Magyarországon; (27)

„Nador“-gyógyszertár Budapest, Váci-körút 17.

A tavaszi és nyári időszakra való tekintettel

áruházam oly annyira van felhalmozva cipőárakkal, hogy képes

vagyok e tekintetben minden kívánalomnak eleget tenni. Áramlaj oly olcsók, hogy valóban bámulatos.

Férfiaknak.

Czugas cipő, egy darab pitting bőrből	2.-
Borjubőr betétes cipő	3.-
Borjubőr, keztübbőr-szárral, elegáns	3.50
Divatós barna színű, bergsteiger cipő	4.-
Divatós barna színű czugas cipő	4.-
Női zergebőr gombos cipő 10-12 gomb magas 4. - frt szalon-lakból	4.50
Divatós zöld színű előfűzős cipő	4.50
Divatós barna színű cipő	3.50
Szaldulak cipő, világosbőr vagy keztübbőr szárral	4.50

Nőiknek.

Női lasztin czugas cipő, 16 cm. magas selyem czug	2.50
Zergebőr czugas cipő	3.-
Divatós barna színű fűzős angol cipő	3.50
Divatós barna színű gombos angol cipő	3.40
Divatós zöld színű előfűzős cipő	3.40
Női zergebőr gombos cipő 10-12 gomb magas 4. - frt szalon-lakból	4.-
Divatós barna színű félcipő	2.40
Zergebőr regatta-cipő, kötél való	2.40
Lasztin regatta-cipő, kötél való	2.20
Óriási választék mindennemű divatós barna és zöldszínű, valamint fekete bőr gyermek-, gombos- és fűzős-czipőkben. — Vidéki rendelések pontosan eszközöltetnek több száz divatós ábrákkal ellátott árjegyzékem ingyen és bérmentve. Tisztelettel	528

AGULÁR EDE Budapest, Erzsébet-körút 6.

a New-York palotával szemben.

A budapesti értéktőzsde hivatalos árjegyzései 1898. márczius 8-án.

Main table containing market data for various securities, organized into sections: I. Államadósság (Magyar, Osztrák, Idegen), II. Más közkölcsönök, III. Záloglevelek és kölcsönkötvények, IV. Elsőbbségi kötvények, V. Bankok részvényei, VI. Takarékp. részvényei, VII. Biztosító-társ részv., VIII. Gözmlomok részv., IX. Bányák és téglagy. r., X. Vasművek és gépgy. r., XI. Könyvnyomdák r., XII. Különféle váll. részv., XIII. Közleked. váll. részv., XIV. Sorsjegyek, XV. Pénzmekek, XVI. Váltók árfolyamai (lára), XVII. Határidőre kötött értékp. (Márczius hó közepére, Május hó végére). Includes columns for 'Mai záró-árfolyam' and 'Kamatláb'.

A t-vel megjelölt értékpapiroknál, melyek átaléti éve nem esik össze a számtári évvel, az osztalék az utolsó átaléti évről való.

SZINHÁZAK.

Budapest, szerda, 1898. márczius 9-én.

NEMZETI SZINHÁZ.

Evi bérlet 55. Havi bérlet 7.

Mukányi.

Vigjáték 4 felvonásban. Irtá Csiky Gergely.

Személyek:

Mukányi Bódog Szigeti I.
Olga Szacsayné
Piroska Nagy I.
Margit Cs. Alsógi
Darnay Paulayné
Ella Horváth
Szeregy Gabányi
Zábolya Vizvari
Kókák Vízvari
Várkonyi Endre Dező
Mj. Varga Gergely Kezzeri I.
Kezdetre 7 órakor.

VIGSZINHÁZ.

625. szám. 625. szám.

Vége a szerelemnek.

Satyrikus szinjáték 4 felv. Irtá Bracco Roberto. Fordította Radó Antal.

Személyek:

Fontanarosa Anna Lánzy I.
Fontanarosa Arturo Fenyvesi
Salveti Fulvio Góti
D'Alma Giuliano Tapoczai
Dionigi Sandro gróf Ráthonyi
Albenga Renato Gál
Rispoli Gustavo Szeremi
Antonio, szolga Győző
Filippo, kertész Bárdi
Kezdetre fél 8 órakor.

MAGY. KIR. OPERAHÁZ.

Zárva.

NÉPSZINHÁZ.

A baba.

Látványos operette 4 szakaszban. Irtá: Ordonneaux Maxime. Fordította: Reiner Ferencz. Zenejét szerlette: Audran Edmond.

Személyek:

Lancelot F. Hegyi A.
Maximin Vidor
Hilarius mester Németh
Hilariusné M. Csatai
Alócia, leányuk Kury K.
La Chantrelle Solymosi
Jérômeis gróf Tollagi
Balthasar Horváth
Josse Lukács O.
Egy jegyző Ujvári
Kezdetre 7 órakor.

VÁRSZINHÁZ.

Zárva.

Pénz nélkül építék Budapesten

bérházakat telektulajdonosoknak.

Felvilágosítást szolgál úgy szóbelileg, mint levélileg

Reich József,

Budapest, Csokonai-utca 10/a. szám, kávéház- és szálloda-tulajdonos. 511

Pénteken, márczius hó 11-én a Royal-teremben

BUSONI

FERUCIÓ, a világhírű zongoraművész HANGYERSENYE. Jegyek Részvételi és Társasági kaphatók.

A legújabb

legteljesebb nagy házi cukrászat

200 képpel irta: **Kugler G.** 459 oldalon, 2200 receptjével. Tartalmazza a legteljesebb **cukrászati**, a legkiválóbb **tészták könyvét**, gyümölcsök, **borítósait**, fagyalokat, italokat stb. Szép kötésben ára 3 frt.

A legjobb, legteljesebb nagy

Magyar Sakkönyv,

melyet a világhírű Bilguer és Morphy nyomán **Akanflaz és Rossnay** szerkesztettek 350 ábrával, 166 problémával és 250 mesterjátszmával, a budapesti millenniumi mesterversenyt is. Magantannálra legalkalmasabb. Ára 2 forint. Szép vászonkötésben 2 frt 50 kr.

Részletes szépírodalmi árjegyzék ingyen és bérmentve. 5 frtos megrendelések a pénz előleges beküldése esetén bérmentve.

ROZSNYAI KÁROLY könyvkiadónál Budapest, IV., Múzeum-körút 15. szám.

Bárki által hirdett könyv vagy zsebkönyv ugyanazon az áron, sokszor jóval olcsóbban megrendelhető. 600

Új szálloda-bérlet.

Nagyváradon a legélénkebb forgalmi helyen, mely különösen szállodának megfelel, egy kétemeletes szálloda 48 vendégszobával, étteremmel és kelő mellékkezelésekkel, újonnan épül, mely szálloda számos évre máris bérbe adatik. — Bérleni szándékozók sziveskedjenek alulírottal még e hó folyamán azért is érintkezni, hogy esetleges kívánalmak még építés alatt ügyembe vehetők legyenek. Nagyvárad, 1898. márczius hó.

Rendes Vilmos, építész, Kapuczinus-utca.

Színházi műsorok.

	Nemzeti Színház	Vár Színház	M. kir. Operaház	Vlg Színház	Nép Színház	Magyar Színház
Csütörtök	Constantin abbé	Nőuralom	She	A nőszabó	A talmi hercegnő	A Michu-lányok
Péntek	A koronáért	—	Angot asszony leánya	Niobe	A szultán	A gésák
Szombat	A koronáért	Pont-Biquet család	Carmen	Coullisset ur	A talmi hercegnő	Arany-lakodalom
Vasárnap d. u.	A dolovai nábob lánya	—	—	A nőszabó	Tündérlak Magyarhonban	Arany-lakodalom
Este	A koronáért	—	She	A harang	A varázsgyűrű	Arany-lakodalom

Nagy körkép a szabadságharczról Bem és Petőfi

Nagy-Szobon bevételénél 1849. Megnyílik márczius hó 11-én. Aréna-ut 70. Városliget. 571

Külföldön elsajátított szakismeretek és hosszú gyakorlat alapján készítek modern stílusban kárpitos- és díszítési munkákat. Függetlenül díszítése, terem díszítések stb. kiváló találatokkal eszközöltem. Magamat a n. ó. közönség kegyes pártfogásába ajánlva, maradtam kitűnő tisztelettel.

SZILÁGYI ZSIGMOND, kárpitos és díszítő. Budapest, VII., Dohány-utca 68. (Kertész-utca sarkán.) 120

Bőr- és szépség-ápolás szakértőse. Med. univ. Dr. Révész Benő Budapest, VIII., Kerepesi-ut 63. I. em. 24 évi gyakorlat, a berlini és bécsi kórházakban szerzett tapasztalatai alapján gyorsan és alaposan gyógyítja az összes bőr-, ideg- és nemi bajokat. Szépségi hibákat: szeplő, anya- és májfolt, pattanás, szemölcs, rózsor, fagyos végtagok, hajkorpá, hajhullás, sebek; szakszerű tanácsokkal szolgál az arc és kézápolásra. Feltűnő eredménnyel gyógyítja a tiltos betegségek név alatt ismert összes férfi- és női bajokat és azok következményeit. Rendel: d. e. 8-12, d. u. 3-5, este 7-8 óráig. Levelekre azonnal válaszol. Kívánatra gyógyszerekről is gondoskodik. Mindenkor mély diszkrétció.

Magyar Sakkönyv PATAKY H. és W. 508 Budapest, VI. ker., Erzsébet-körút 42. Saját írók: Berlin, Hamburg, Köln, Frankfurt, Lipsce, Borszáló, Prága, Varsó, Hannover, New-York. Erekesztési szerződéses 11,000,000 értékben költettek. Szabadalmi perok. Felvilágosítások és prospektusok ingyen. A magyar ker. muzeuma képviselősege.

Alapítási év: 1868. 3136 hallgató. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszternek 6390. sz. rendelete szerint állami ellenőrzés alatt. **Katonai előkészítő-intézet** Budapest, V., Nagykorona-utca 13. szám. Több oldalról jövő felszólításnak engedve, folyó évi márczius 15-én 6 óra terjedés előkészítő tanfolyamot nyitok az egyéves önkéntesi szolgálat képesti vizsgálatra azon ifjak részére, akik 1898-ben június 30-ig alá a s akik már az évi október 1-én a tényleges szolgálatot meg akarják kezdeni. — Prospektust és felvilágosítást készséggel ad. **Fissinger Jenő** nyug. százados. igazgató. 622

Előfizetések és hirdetések felvételnek lapunk kiadó-hivatalában, VIII. József-körút 65. szám

„1848 márczius 15—1898“ A szabadságharcz 50 éves évforduló ünnepére ajánlom zászlógyárimányomat a fenti felirattal, ruddal, aranyozott lándzsával, rojt- és bojtjal és díjmentes csomagolással az alanti árak mellett: 150 cm. hosszú zászló 1 frt — 250 cm. hosszú zászló 2 frt — 200 " " " 1 " 50 | 300 " " " 2 " 50 Levelek vagy sürgönyök: 590 **„ZÁSZLÓ-GYÁR“** VIII., Hunyadi-utca 27. sz. (LINHART VILMOS házában.) TELEFON.

Legelőcsőbb bevásárlási forrás szövetekre nézve. **Stikarovszky J.** a legnagyobb és legjobb hímeknek örvendő posztógyári raktára Budapest, V. ker., Erzsébet-tér 16. szám, ajánlja úsan felszerelt raktárát mindennemű bel- és külföldi **gyapjú szövetekből** öltönyökhöz peruvia és doeking szöveteket talárokhoz a fűszerelendő papság részére. — Legnagyobb választék különféle gyapjú női modern szövetekben, plaidokban, billardszövetek mindenkor a legnagyobb választékban s valóban a legelőcsőbb árak mellett, raktáron. **Pompás mintakönyvek a szabómester uraknak ingyen és bérmentve küldötnék.** Könnyen érthető, hogy egy ilyen világra szóló szétküldési üzletnél különböző nagyságu, minőségű és színű maradványok mindig vannak raktáron, melyeket, hogy tisztelt vevőimnek jó áru **hámufatos olcsón** való bevásárlására módot nyújtsak, Kicsinyben (en detál) is eladok. Maradványokból nem küldök mintát, de a nem felszólított akadálytalanul kicserélem, esetleg a pénzt visszaadom. 610